

Belföldi híreks z e r d a

bb 1. megvalósuló pályázatok, számítógépbe táplált ötletek
az alkotó ifjúság egyesülésnél

i km um bc hgy

1981. november 11.

harminckét alkotóval, illetve fiatal alkotó kollektívával kötött szerződést képviselőre, az alkotások hasznosítására és továbbfejlesztésére egyéves fennállása óta az alkotó ifjúság egyesülés. a gazdasági társulás munkájáról, terveiről marosi györgy igazgató tájékoztatta az mti munkatársát.

az egyesülés legfontosabb feladatai közé tartozik az alkotó ifjúság pályázat során készült pályamunkák, szellemi alkotások rendszerezett nyilvántartása, az arra alkalmas szellemi alkotások ismertetése. ugyancsak kiemelt tennivalója a társulásnak, hogy minden lehetőséget megtegyen a benyújtott pályázatok hasznosítására, elősegítve a vállalatoknál a pályamunkák gyakorlati bevezetését. az egyesülésnek kialakultak a kapcsolatai az alkotó ifjúság pályázattal foglalkozó állami és társadalmi szervekkel. feladatkörébe tartozik a piackutatás, a hasznosításra vállalkozók megkeresése, valamint a szellemi alkotások értékesítése is.

az alapítás óta végzett munkájában kiemelkedik az állami ifjúsági bizottság titkárságával közösen szervezett tavaszi bmv-n bemutatott országos alkotó ifjúság kiállítás, amely számos konkrét megbízást is eredményezett a társulásnak. így például már szerződés van a krumpliskenyér gyártásához szükséges burgonyapép előállítására, bevezetésére.

/folyt.köv./

- 1 -

0

bb 1. /megvalósuló pályázatok, ...1.folyt./um

a különleges kenyér gyártásához eddig importból származó burgonyapelyhet használták a sütőiparban, mivel a nyers burgonyát technológiai és higiéniai okok miatt nem szabad bevinni a pékségbe. a fiatal ujitót az egyesülés képviselte vállalatánál, tárgyalta a nevében, a szabadalmaztatási eljárást is elindította, vállalatot keresett a burgonyapép gyártásához, segítette a gépek beszerzését. a tartósított burgonyappéppel készült kenyér árusítását a közeljövőben kezdi meg a somogyi zöldért, majd további üzletekben is kapható lesz. ugyancsak megvalósul az egyesülés segítségével egy másik jó ötlet: a játékboltokban a napokban már vásárolható a hazai gyártású játék-szövszék. még ebben a hónapban megkezdik a gyártását annak fékbetétszabályzó berendezésnek, amely a fékdob leszerelése nélkül teszi lehetővé a fékek utánállítását. az egyesülés bábáskodik annak a fűtésszabályozó programozható automatikának gyártásánál is, amely a napszaknak megfelelően szabályozza az otthonok hőmérsékletét. elkészült a lépcsőjáró rokkantkocsi prototipusa is.

ötletekben tehát nincs hiány. azoknak az alkotásoknak a felhasználásából, amelyekre az egyesülés szerződést kötött, várhatóan 14-14,5 millió forint népgazdasági megtakarítás származik. ezenkívül az egyesülés 80 alkotást műszaki-technikai újdonságként közvetített ki a különböző gazdálkodó szervezetekhez. az ebből adódó megtakarítás hozzávetőleges értéke várhatóan 25-30 millió forint.

az egyesülés az elmúlt időben megkezdte az alkotó ifjúság pályázati rendszerre vonatkozó tapasztalatok összegyűjtését és átfogó értékelését. ennek során számos gazdálkodó szervezettel és a vállalatoknál működő fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsának egy részével sikerült kapcsolatot teremtenie.

jelenleg számítógépekbe táplálják az ötleteket, az ujitásokat, a szolgálati szabadalmakat, amelyekből már több ezer szerepel az egyesülés nyilvántartásában. tervezik, hogy e nyilvántartást adatbankká fejlesztik. az egyesülés egyik fontos szervezete és szervezője a kisz x. kongresszusán megfogalmazott, a gazdasági építőmunkára vonatkozó feladatok megvalósításának. eddigi tevékenységének továbbfejlesztése érdekében két speciális szakmai irodát is létrehoz. a szervezeten belül. az egyik az anyaggazdálkodás, a másik az energetika területén fejti ki tevékenységét. az egyesülés részt vesz az ifjúsági lakásépítő fővállalkozó szervezet létrehozásában is. a jövő egyik legfontosabb feladatának tartja, hogy szorosabb kapcsolatot alakítson ki a vállalatoknál működő fmk- és más alkotó ifjúsági szervezetekkel, s tervezi, hogy kiépíti területképviseleti rendszerét. /mti/

- 2 -

bb 2. gyermekműsorok a televízióban

i kj m bc hgy

1981. november 11.

több, a legkisebbek érdeklődésére számot tartó műsor formálódott a közelmúltban a televízió műhelyeiben. népmeséket gyűjtött csokorba kelemen sára a bolondok bálja című tv-film-ben. valamennyi mese az emberi butaságot példázza különféle variációkban. ezekből alakít ki egységes történetet maróti lajos. a főbb szerepeket a gyermekek körében kedvelt művészek - közöttük harsányi gábor, haumann péter, székhelyi józsef - alakítják.

nemes nagy ágnes népszerű bors nénije is életre kel a képernyőn. a kedves idős hölgy születésnapjának megünneplésére készülő gyerekek a kamerák előtt felelevenítik barátságuk történetét bors nénival, s a játékba bevonják a televíziós változat alapjául szolgáló egyetemi színpadi előadás kis nézőit. a cím-szerepet dayka margit tolmácsolja, s közreműködik a dimenzió és a talla-galla együttes.

játsszunk mesét című műsorban a gyerekek kiválasztják a szereplőket, majd fantáziájuk, korábbi élményeik szerint formálják, kerekítik a mese történetét. a játékot néhol közös beszélgetések szakitják meg. a mindvégig aktívan közreműködő tanár kérdéseivel az élmény tudatosításában, a magyar népmesék legfontosabb esztétikai sajátosságainak felismerésében segíti a gyerekeket.

egy uttörő kollektíva, a dongó őrs történetével is megismerkedhetnek a kis nézők a majd, ha fagy című burleszk-filmvetítésekor. a kispajtások elhatározzák, hogy jégpályát építenek az iskola udvarán - s elhatározásukat valóra is váltják. a dolog azonban sok bonyolodalommal jár - ezt mutatja be a számos sikeres gyermekkönyv szerzőjének, marék veronikának ötlete nyomán született alkotás. /mti/

-.-

bb 3. új exporttermék a gyermek göri-cipő

i os um bam hgy

1981. november 11.

gyermek méretű görkorcsolya-cipőkkel bővítette exporttermékeinek körét a duna cipőgyár. az egyre keresettebb, versenyzésre is alkalmas cipők sorozatgyártását a napokban kezdték meg, egy nszk-beli cég megrendelésére. a speciális görri-cipők kétféle változatban, műbőr és textil-műbőr kombinációju felsőrésszel készülnek, piros-fekete, valamint sárga-fekete-fehér színben. az alapanyagot két hazai vállalat, a győri graboplast és a szegedi kenderfonó- és szövszövetipari vállalat szállítja.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 3. /uj exporttermék ...folyt./um

a duna cipőgyár exportjának bővítésére elsősorban az adott lehetőséget, hogy rendkívül gyorsan felkészült az új exporttermék gyártására. alig egy hónappal ezelőtt kezdték meg a tárgyalásokat a megrendelővel, s két hét sem telt bele, már az első, 300 páras mintakollekciót ki is szállították. a gyár vállalta, hogy a tizezer párra szóló megrendelést december elejéig teljesíti. jórészt ennek, s a megfelelő minőségnek köszönhető, hogy a külföldi vevő jövőre már 60 ezer pár gyermek gőri-cipőre tart igényt. emellett tárgyalnak a népszerű sportcipők kooperációs gyártásának megvalósításáról is. /mti/

-.-

bb 4. vasarely a várszínházban

i is um dg hgy

1981. november 11.

victor vasarely bartók béla tiszteletére készített grafikáiból nyílik kiállítás november 15-én, vasárnap a várszínház galériában. a tárlaton tíz magyar költő - illyés gyula, weöres sándor, csóri sándor, vas istván, képes géza, kereszury dezső, csorba győző, fodor andrás, juhász ferenc és somlyó györgy - bartók béláról írt verseihez készült vasarely szítnyomatokat mutatják be. a január 14-ig megtekinthető kiállítás megnyitóján gábor miklós kossuth-díjas kiváló művész mond verset.

a 90 példányban készült, vasarely által aláírt tíz műlapot - a költők szignált verseivel - mives kivitelű bőr mappába illeszve kiadja az európa könyvkiadó. a 35 000 forintba kerülő mappa - amely már előjegyezhető - elsősorban a gyűjtők érdeklődésére tarthat számot. /mti/

-.-

bb 5. jót s jól - bemutató előtt a radnóti miklós színpadon

i gi um bc hgy

1981. november 11.

jót s jól címmel irodalmi összeállítást mutat be kazinczy ferenc alkotásaiból a radnóti miklós színpad. mint gosztonyi jános rendező kifejtette: kazinczy ferenc egyre kevésbé tartozik bele a mindennapi irodalmi köztudatba, annak ellenére, hogy művészetével erre jócskán rászolgált. nem beszélve arról a cseppet sem másodlagos körülményről, hogy a xix. század első harmadában alapvetően meghatározta az irodalmi ízlést.

/folyt.köv./

- 4 -

bb 5. /jót s jól ...folyt./um

műsorunkban helyet kapnak csodálatos stílusban írott levelei, amelyek akkoriban az irodalom csúcának számítottak. utirajzai, epigrammái mellett sem mehetünk el szó nélkül, hiszen ezekben gyakorlatilag saját koráról rajzol árnyalt képet. a program tengelyében azonban a „fogságom naplója”, című, kufsteini raboskodásáról szóló jegyzetei állnak, amelyekből - mintegy monodrámá-szerűen - sinkovits imre ad elő részleteket. vendégművészként fellép kállai ferenc, szabó gyula, nagy attila, timár béla és gyabronka józsef. közreműködik továbbá színházunk valamennyi férfi művésze is. mindent elkövetve, hogy csakugyan jól sikerüljön az író szellemének idézése.

- a műsor létrehozásában segített a művelődési minisztérium, a magyar írók szövetsége és a magyar rádió. utóbbi részvétele azért is hasznos, mivel az előadás így nemcsak a radnóti színpad kicsiny nézőtere előtt hangzik el, hanem eljut mindenkihez, aki érdeklődik a régi magyar irodalom iránt.

- ez a műsor ilyen formában csak egyszer kerül pódiumra. viszont dolgozunk már egy olyan változatán, amelyben csak a szereplők száma csökken, ám a szöveg azonos marad. ezt a programot rendhagyó iskolai irodalmi órákon kívánjuk bemutatni, így éltetve tovább kazinczy ferenc emlékezetét - mondotta befejezésül gosztonyi jános. /mti/

-.-

bb 7. lármaligetek a dráva mentén

igó um az hgy

1981. november 11.

a dráva mentén valóságos lármaligetekké változtatták a szarkák a réteken és a legelőkön álló facsoportokat. minden bizomnyal az eleséghiány üzte el korábbi településhelyükről a fekete frakkos, fehér mellényes madarakat. a drávai síkságon viszont ezekben a késő őszi napokban is elegendő táplálékot találnak maguknak. a szarkák napközben a határban és a falvak körül gyűjtögetnek, napszállta idején azután a sűrű ligetekben vagy a nagyobb facsoportoknál verődnek össze. százával tanyáznak most egy-egy ilyen beszállóhelyen, a fülsiketítő cserregésük messziről árulkodik a jelenlétükről. rendkívül kíváncsi madarak. ha bármilyen feltűnőt észlelnek, élénken és hosszasan „kommentálják”, s a környék valamennyi szarkája bekapcsolódik az „eszmecserebe”. megfigyelték, hogy a szarkalakta ligetek más lakói sorra elmenekülnek: a rókák, nyulak, fácánok egyszerűen képtelenek elviselni a zajszintet, inkább otthagyják a megszokott helyüket. /mti/

-.-

- 5 -

bb 6. részegen ölt embert - tizévi szabadságvesztés

i gy um bc hgy

1981. november 11.

fékezhetetlen garázda, részegen embert ölő fiatal férfi ügyében ítélkezett a legfelsőbb bíróság. elutasította a 24 éves, sárospataki horváth miklós enyhítésért benyújtott felbontását, s helybenhagyta az első fokon eljárt miskolci megyei bíróság által kiszabott tiz évi - fegyházban végrehajtandó - szabadságvesztés büntetést.

horváth fiatal kora ellenére korábban már négyszer volt büntetve. fél évvel azután, hogy szabadult legutóbbi büntetéséből, sárospatakon az utasellátóban alaposan felöntött a garatra és randalirozott. emiatt többen is rendreutasították, köztük egy férfi, aki egyébként a szomszédságában lakott. horváth feldühödött ezen, hazatért, ásót ragadott visszament az utasellátóba, ott fellökte a szomszédot. a helyiségből távozva a szomszéd szüleinek lakásához ment, ott bevverte az ablakokat, és fiuk megölésével fenyegetőzött. az itt történtekről hazatérve tudomást szerzett a szomszéd, majd erőszakkal behatolt horváth lakásába, hogy felelősségre vonja. az nem akart vele „tárgyalni”, s az asztalról felkapott késsel olyan súlyosan hasba szúrta a szomszédot, hogy rövid időn belül meghalt.

a legfőbb bírói fórum ítéletének meghozatalánál figyelembe vette horváth büntetett előéletét, s azt, hogy az emberölést, a legsúlyosabb bűncselekményt itál hatására, emberi mivoltából kivétlőzve követte el. ugyanakkor az ítéletben azt is mérlegelte: a szerencsétlenül járt férfi erőszakos magatartásával maga is közrejátszott a súlyos kimenetelű bűncselekmény bekövetkezésében. /mti/

-.-

bb 8. kengyeles tó: védet mocsárvilág

vir um az hgy

1981. november 11.

természetvédelmi területté nyilvánították a makádi kengyeles tavat, mely a csepel szigeti mocsárvilág egyik utolsó maradványa. a kengyel alakú nádas lápvidék nehezen járható, a törökdulás idején gyakran szolgált a környékbeli menedékként. még e század elején is sok lakos kereste a kenyérét pákászat-tal, a halászat más módjaival. a multbeli árvizek 250-300 hektáros nyílt vizekkel tarkított nádas-tavat tápláltak. az 1899-1909 közötti folyamatszabályozás során emelt nagy-dunai védgát korlátozta a vizellátást, megkezdődött a mocsár lassu hal-doklása.

/folyt.köv./

- 6 -

bb 8. /kengyeles tó ...folyt./um

azóta javult a helyzet, ma a kengyeles tó vizét csatornákkal szabályozzák. így maradhatott csak meg a csepel sziget természeti kincsekben bővelkedő részének a mocsárvilág melyet még nem is olyan régen a beömlő szennyvíz pusztulással fenyegetett. fellelhető még itt sok növényritkaság, mint például a mételyfű, a vidrafű, a lápi rence, a kuszócsalán és a gyilkos csomorika.

vonulási időben a parti madarak nagy tömegeit fogadja a mocsár, zsombékjain megpihen a nagy sárszalonka és a sarlós partfutó; évente 500-1000 vadréce vedli le e helyen evezőtollát.

a vidék menedéket nyújt nagyobb vadaknak, az őznek és a vaddisznóknak is. a tó környéki rengeteg értékes állata a vadmacska. a kengyeles tó védetté nyilvánításával a szakemberek meg akarják őrizni a táj természeti kincseit, s a korábbinál is nagyobb lehetőséget kívánnak nyújtani az ornitológiai megfigyelésekhez. /mti/

-.-

bb 9. tatabányai faültetők

ráb az um hgy

1981. november 11.

az eddigi legnagyobb fásítási akció fejeződött be tatabányán: a lakosság segítségével néhány hét alatt 3000 facsemetét és több ezer bokrot, cserjét ültettek el. a városi népfrent bizottság és a városi tanács közösen kezdeményezte az őszi fásítási mozgalmat, aminek sikeréhez a hazafias népfrent országos tanácsa is hozzájárult azzal, hogy hetvenezer forintot adott a tatabányaiaknak facsemeték vásárlására. a tanács városgazdálkodási üzeme is nagyobb mennyiségű fát, cserjét bocsátott - térítésmentesen - a társadalmi munkások rendelkezésére. városszerte példamutatóan szervezték meg a munkát; a középiskolások a korábban teljesen elhanyagolt területeken fásítottak, a lakosság az új háztömbök környékén alakított ki ligetes-fás parkokat, az üzemek dolgozói gyáruk környékén ültették a csemetéket, a társadalmi munkások vállalták, hogy rendszeresen gondozzák a maguk teremtetten parkokat. /mti/

-.-

- 7 -

bb 10. vegyi üzem a termelőszövetkezetben - a kutatóintézet kifejlesztette, a csopak tája gyártja

bév um az hgy

1981. november 11.

import árut helyettesítő vegyi anyagok gyártását kezdte meg a nemesvámosi csopak tája termelőszövetkezet a magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézettel kötött társasági szerződés alapján. közösen hozták létre azt a kövesgyüri kis üzemet, amelyben hét terméket állítanak elő, évi 10 millió forint értékben. itt gyártják az intézet szabadalma alapján a máfkiflex-et, amely a bitumen utakon tömíti a hézagokat, készítenek különböző kenőanyagokat, műanyag és bazaltgyapot gyártásnál használatos leválasztó pasztát, szigetelőkhöz való segédanyagot. e termékek mindegyikét a kutatóintézet fejlesztette ki, gyártásukra - mivel igen kis mennyiség szükséges belőlük - a nagyüzemek között eddig nem talált partnert. az elmúlt hónapokban az intézet maga állította elő kísérleti üzemében újdonságait, ezzel azonban lassította az utóbb kifejlesztett termékek kísérleti gyártását.

a magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet és a csopak tája termelőszövetkezet együttműködésével mindkét fél jól járt: az intézet felszabadult üzemi teljesítménye az újabb kísérletekben kamatozik, a termelőszövetkezet gyártás tisztá jövedelmének 80 százalékát élvezi. a tervek szerint a jövőben újabb termékek gyártását is vállalja a szövetkezet vegyi üzem, melynek várható termelési értéke meghaladja majd az évi 20 millió forintot. /mti/

-.-

bb 11. új gépek, főlevelő termelés a soproni ruhagyárban

mzs um za hgy

1981. november 11.

száznál több ndk-beli gyártmányú varrógépet és csaknem 40, egy-egy műveletre - például a ruha ujjának, vagy a cippszárának bevarrására - alkalmas automatát helyeztek üzembe a közelmultban a soproni ruhagyárban. a múlt év végén megkezdett technológiai korszerűsítés során mintegy 50 millió forint fordítanak az új gépek beszerzésére. ezeket amint megérkeznek, munkába állítják, rajtuk már az idén 160 ezer ruha készül, főként tőkés exportra.

a jövő év elején befejeződő program eredményeként jövőre már 400 ezer lányka és női ruhával többet gyártanak, mint a korábbi években. a többlet terméket - az előzetes piackutatások szerint - a tőkés piacon tudják értékesíteni. a beruházásra kapott bankhitelt pedig nem egészen két év alatt visszatérítik. /mti/

-.-
- 8 -

bb.12. pályázat a raktározás korszerűsítésére

i/mg/jk/bam/zsu hgy

1981. november 11.

a belkereskedelem raktározási gondjainak csökkentése, a szűk sűrűségraktárak megszüntetése csak úgy érhető el, ha az újabb raktárak már a legkorszerűbb technológiával és a leggazdaságosabb kivitelben készülnek. kisebb-nagyobb változtatással alkalmasnak kell lenniük bármilyen anyag - élelmiszer, vegyiáru, vas-műszaki áru, textil vagy napi cikkek - tárolására. a fajlagos építési költségek csökkentésére a legcélszerűbb az úgynevezett önhordó szerkezet, amely kívülről szendvicspanelel borított, erősebb állványzatot jelent.

az utóbbi néhány évben már tapasztalhatók változások a hazai raktározási módszerekben és technikában. a cél: az alapterület mind nagyobb kihasználása. az egyre nagyobb számban alkalmazott korszerű felrakógépeknek a hagyományos targoncáknál lényegesen kisebb a helyigényük, és a rakodást akár 20 méteres magasságig is elvégzik. a modern gépekhez azonban telepítési, építészeti és épületgépészeti szempontból egyaránt megfelelő raktárak létesítése szükséges.

a belkereskedelmi minisztérium és az építésügyi és városfejlesztési minisztérium a legoptimálisabb megoldás érdekében nyilvános pályázatot hirdetett „önhordó szerkezetű kereskedelmi magasraktári üzem, tervezésére. vállalati kollektívák és magán-személyek egyaránt pályázhatnak. a beküldési határidő 1982. január 8. január 30-ig a bíráló bizottság kiválasztja azokat a pályaműveket, amelyek részletes kidolgozás után a tervpályázat második ütemében 1982. március 15-ig beküldhetők.

a pályaművek díjazására és a költségek térítésére a pályázat kiírói összesen 580 ezer forintot szánnak. az eredményt 1982. április 12-ig hozzák nyilvánosságra. /mti/

-.-

bb.15. puskával, hálóval - nyulra, fácánra

end/az/ig hgy

1981. november 11.

az apróvadban gazdag szolnok megyében megkezdődött a fácánvadászat. a tiszta középső vidékén cserkésző honi és külföldi vadászok az őszi-téli szezomban nem kevesebb, mint 150 ezer bronztollu madár kilövését tervezik. a lőtt szárnyasokat a vad utján az exportpiacon értékesítik. szállítanak 12 ezer élő fácánt is olaszországba és franciaországba, az ottani állomány felfrissítésére. november elején a mezei nyulsszezon is megkezdődött, huszonöt ezret fognak be hálóval a vadásztársaságok. /mti/

09.00/ig

- 9 -

925/07

10/

bb.13. több hal a piacon - tógazdasági rekonstrukció 5 ezer hektáron

i/kg/tr/bam/ig hgy

1981. november 11.

rövidesen véget ér az őszi lehalászás. a tógazdaságok várhatóan eredményes évet zárnak: a tervezettnél 10-15 százalékkal nagyobb az ideai zsákmány. ez egyrészt a kedvező időjárásnak tulajdonítható - nagyobb hőingadozások nem zavarták a halak fejlődését - másrészt segítettek a sikeres rekonstrukciók, korszerűsítések, melyek eredményeként a tavak egynegyedén - mintegy 5 ezer hektáron - korszerűbb körülmények között tarthatják a halakat, ezzel lezárult az 1975-ben indított 15 éves halastavi rekonstrukciós program első szakasza.

a programnak megfelelően egész sor előregedett, eliszaposodott, gazdaságosan már nem hasznosítható tavat és tórendszert újítottak fel. többek között bikalon, tatán, szegeden, pakson és győr környékén kitisztított tavakon, megerősített gátak között gazdálkodnak, korszerű technológiák fogadására rendezkedtek be.

a gazdasági szabályozók korszerűsítése kifizetődőbbé tette a haltartást. a hal értékesítése sem okoz gondot, biztos a piac; nemcsak a hazai igények növekedtek meg, édesvízi halaink mind keresettebbek a külföldi piacokon is.

a tavak felújításán kívül - a program részeként - ország-szerte feldolgozó üzemek épültek, ahol félkész és kész halterméket állítanak elő, hogy egész évben egyenletesen jó ellátást biztosítsanak. gyomán, bikalon, tatán és a balatoni halgazdaságnál működik már új feldolgozó üzem, s több mint 40 változatban adják piacra a napi étrendet változatosabbá tevő ételeket, a hal-fasírtot, a halkolbászt, a filézett halat, a halászlé-kockát, stb.

a hatodik ötéves tervidőszakban újabb 4-5 ezer hektárnyi halastavat korszerűsítene, emellett a munkafolyamatokat is fokozottabban gépesítik. a nehéz fizikai munka megszüntetésére a hortobágyi állami gazdaság több taván, bikalon, és a hajduszentpéteri halászati termelőszövetkezetnél már most is gépek terelik, emelik ki a vízből a halat, s a takarmányozást is korszerűsítették. /mti/

- . -

09.10/ig

- 10 -

930
101

101

bb.14. új szalastakarmány betakarító gépek szolnokról

end/az/ig hgy

1981. november 11.

újabb három nagyteljesítményű géptípussal bővítette a nagyüzemi szalastakarmány-termesztés hazai gépeinek családját a szolnoki mezőgépvállalat. az év végéig háromszáz darabot gyártanak a h-5580-as óriás hengeres bálázóból. az amerikai licenc alapján készülő géptípus az egyik legnehezebb és a legmunkaigényesebb műveletek gazdaságos, gyors elvégzésére, a lucerna, a fűfélék, a széna és gabonaszalma, valamint a kukoricaszár felszedésére, tömörítésére alkalmas. a gép bár nagy teljesítményű, kevés üzemanyagot fogyaszt.

a bálázót egészíti ki a h-5200-as jelű bálaszállító kocsis. praktikus automata rendszere egyszerre négy hengeres bála felszedésére és szállítására képes, üzemeltetésével a gazdaságok számottevő munkaerőt takarítanak meg. a gazdaságok régi gondjait oldja meg a petrence készítő gépsor is. a traktorvontatású munkaeszköz felszedi a rendre vágott lucernát, vöröshérét, fűféléket és kukoricaszárát. az így előkészített petrencézet - aprított, tömörített - tömegtakarmány közvetlenül a felhasználás helyére szállítható és ott a gépből gombnyomásra üríthető. /mti/

- . -

bb.16. a martonvásári és külföldi kutatók együttműködésének eredményei

dáv/az/ig hgy

1981. november 11.

új, közös nemesítésű kukoricahibridek jelzik az mta martonvásári mezőgazdasági kutatóintézete és több külföldi intézmény közös munkájának eredményességét. kiváló kukoricákkal gazdagította a fajtaválasztékot a francia kutatókkal való csaknem egy évtizede tartó együttműködés. ilyenek az anjou és az united hibridek, melyeket évente százezer hektárnál nagyobb területen termesztik gazdaságaink. a közös nemesítésű új hibrid az mvsc 1434 fajta. ezzel most ismerkedhetnek meg a gazdaságok.

több kiváló tulajdonságú kukorica hazánkbeli meghonosítása köszönhető a magyar és az egyesült államok intézeteiben dolgozó kutatók együttműködésének is. a kapcsolat eredményeként az utóbbi két évben már kétszázötven közös hibrid kombinációt is megvizsgáltak a két ország tudományos szakemberei.

kiváló új fajtajelölt született az nszk-beli kutatókkal folytatott együttműködésből: a norma kiválóan vizsgázott az előkísérletekben, s szemes- és silótermesztés céljaira egyaránt alkalmas. /mti/

- . -

0930/ig

- 11 -

10 930

11. 09

bb.17. olaj helyett földgáz - a dél-aföldi tsz-ek programja

dob/az/zsu hgy

1981. november 11.

az elmúlt évben megkezdték a földgázfelhasználás a szegedi szénhidrogén medence környékén működő nagyüzemi gazdaságokban, a dél-alföldi gázszolgáltató vállalat az év végéig 32 bacs, békés és csongrád megyei tsz-t, állami gazdaságot kapcsolt a vezetékhálózatra, ezek együttesen évente több mint 32 millió köbméter földgázt használnak fel zöldségnevelésre, terményszáritásra, állatnevelésre, földgázfűtéses berendezésekkel szárítják már a terület jellegzetes termékeit, a szegedi fűszerpaprika, a makói hagyma jelentős mennyiségű szövetkezeti husz-kombinátot - sertéstelepet és vágóhidat - táplál gázenergia, az olajtüzelésű berendezéseket is mind több gazdaságban váltják fel földgázfűtésével, a gáz ugyanis lényegesen olcsóbb, s népgazdasági érdek is, hogy ha lehet, ezt használják olaj helyett. a gázfogyasztásra áttérő gazdaságok jelentős energia racionalizálási hitelt kapnak berendezéseik átalakítására, aminek tervezetét eddig több mint félszáz dél-alföldi gazdaság készítette el. ezek a következő két évben állnak át gázhasználatra; fogyasztásuk együttesen megközelíti majd az évi 40 millió köbmétert, ez a gázmenyiség körülbelül harmincezer tonna olajat helyettesít majd./mti/

-.-

bb.18. forgalmi akadály vezetékkeelés miatt

i/sz/gk/zsu pr

1981. november 11.

szerdán a kora reggeli órákban az v., kálmán imre utcában egy 200 méteres szakaszon leégett, majd leszakadt a trolibusz felsővezeték. a műszaki hiba nagymértékben nehezítette a forgalmat, a délelőtti órákig autóbusszokkal pótolták a 70-es és a 78-as trolisjáratokat, a helyreállítási munkák idején minden forgalmat eltereltek a környékről a vadász utca és az alkotmány utca irányába./mti/

-.-

bb.19. közeledik az enyhébb levegő

i/sz/gk/zsu pr

1981. november 11.

a kárpát-medence időjárását már napok óta az északról érkező és az átlagosnál jóval hidegebb levegő, valamint az ukránja felől jött ciklon befolyásolja, ennek megfelelően hazánkban is december közepének megfelelő az időjárás.

/folyt.köv./
09.45/zsu

-12-

10.35
10.40

bb.19./közeledik ... folyt./zsu

a meteorológiai előrejelzések szerint azonban nem lesz hosszú életű ez a hidegfront, mert nyugat felől enyhébb levegő áramlik európa belsejébe, ez már némileg szerda virradóra is éreztette hatását, mert az éjszakai lehülés csak egy-egy szélvédett helyen érte el a mínusz 4 fokot, máshol mindenütt 0 fok körüli hőmérsékletet mértek, igaz, a viharos erejű szél miatt hidegebbnek éreztük a levegőt.

hó jelenleg ukrán vidékén, a román kárpátokban, a csehszlovák és a lengyel-tátrában található, hideg még az idő a szovjetunió északi és a balti-tenger vidékén, nyugat-európában már jóval enyhébb az időjárás, sőt a spanyol tengerparton kellemes, napos idő, gyakran 20 fok fölé is felmegy a hőmérő higanyszála, kontinensünk nyugati felében általában 10-15 fokot mérnek napközben, ezek az enyhe léghullámok tartanak most a kárpát-medence felé, hatására megszűnik a hideg utánpótlása./mti/

-.-

bb.20. halálos balesetek

s/ig pr

1981. november 11.

budapestben a ix. kerület gubacsi ut és timót utca kereszteződésénél egy személygépkocsi halálra gázolta mohácsi lajos 62 éves nyugdíjas, budapesti lakost, a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított.

a viii. kerületben, a józsef körut és rákóczi tér kereszteződésénél tilos jelzéssel haladt és az uttesten özv.györgy ferencné 79 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy 4-es jelzésű villamos elütötte, az idős asszony sérüléseibe a helyszínen belehalt.

borsod megyében, rátka belterületén lesnyák sándor 32 éves lakatos, szerencsi lakos motorkerékpárjával elütötte a vele szemben gyalogosan közlekedő hauser györgy 68 éves nyugdíjas rátkai lakost, aki a helyszínen meghalt, a vizsgálat eddigi adatai szerint lesnyák sándor nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a motorkerékpárt.

szeged belterületén kakuszi imre 47 éves nyugdíjas szatmari lakos személygépkocsijával előzés közben áttért az uttest bal oldalára, és ott nekiütközött egy vele szemben közlekedő személygépkocsinak, amelyet szögi tiber 33 éves előadó, szegedi lakos vezetett, a baleset következtében szögi és egy utasa könnyű, egy utasa súlyos sérülést szenvedett, harmadik utasa, dr. szögi tiber 55 éves nyugdíjas szegedi lakos a helyszínen meghalt, a vizsgálat eddigi adatai szerint kakuszi imre szabálytalanul előzött.

/folyt.köv./
10.00/ig

- 13 -

10.40

11.05

bb.20. /halálos ... folyt./ig

somogy megyében, nagybajom belterületén dr. witzl ferenc 46 éves körzeti orvos, helyi lakos személygépkocsijával elütötte a vele azonos irányban kézikocsit toló győrfi pálné 46 éves varrónő helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint dr. witzl a gépkocsit nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette.

vác külterületén csernyi miklós 26 éves bedolgozó, gödi lakos személygépkocsival áttért az uttest bal oldalára, s ott egy fának ütközött. csernyi miklós olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházban belehalt sérüléseibe. a vizsgálat eddigi adatai szerint csernyi a személygépkocsit nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette./mti/

- . -

bb.21. nemzetközi szakszervezeti tanácskozás

t/sz/s/bam/ig pr

1981. november 11.

több mint 20 ország, köztük hazánk fémipari szakszervezeteinek vezetői szerdán tanácskozást kezdtek budapesten, a Vasasszakszervezet székházában. az szvsz-hez tartozó fémipari dolgozók szakszervezeteinek nemzetközi szövetsége 32. adminisztratív bizottsági ülésén reinhard sömmer, a szövetség ndk-beli elnökének és alain stern francia főtitkárának vezetésével a küldöttek a nemzetközi szövetség ix. konferenciájának és az szvsz x. kongresszusának előkészítéséről tárgyalnak. az ülésen várhatóan nagy hangsúlyt kap az egyetemes nemzetközi szakszervezeti munka kialakítása, a világbéke megőrzése és az általános leszerelés./mti/

- . -

bb.24. bezárt a legrégebb fejér megyei bauxitbánya

zsi/ká/ig pr

1981. november 11.

negyven évi termelés után bezárták a fejér megyei bauxitbányák legrégebb fejtését, az iszka kettő bauxitbányát. a földalatti járatok legnagyobb részét már leszerelték, s december végéig kiszerek a gépészeti és villamos berendezéseket, majd jövőre a vágatbiztosító elemeket is kimentik a vágatokból. a 240 méter mély bányából már csak az altároló és a szállítóvágat 1300 méter hosszú folyosórendszere maradt meg.

az 1941-ben nyitott iszka kettő összesen több mint 10 millió tonna bauxitot adott. utódja, a kincsesbányai bitó kettő az idén szeptemberben kezdte a próbaüzemelését. a kincsesi bányászok a legrégebb fejér megyei bauxitbányától 1982 elején záró ünnepségen vesznek búcsút./mti/

11.25/ig

- 14 -

12to
3P

bb.22. vizes jubileum

i/tt/ag/gk/dg/ig pr

1981. november 11.

száz évvel az első kut megfurása után naponta már 326 ezer köbméter, főleg a szentendrei-szigetről származó ivóvíz jut a fővárosi vízművek budai lakosokhoz. a centenárium alkalmából szerdán a vízművek dolgozói kis emléktáblát helyeztek el az árpád fejedelem utja 50. számú épület falán: emlékeztetve az ipar- és várostörténeti jelentőségű évfordulóra.

a múlt század elején, közepén még duna-víz ivott a budai polgár. lajtkocsik árulták a donauwassert, vagy lóval mozgatott szivattyú pumpálta föl ólomcsöveken át a magasabb helyekre a folyó vizét. ahogy nőtt a lakosok száma és a vizigény, úgy szemyeződött a duna meg a budai udvarok kerekese kutjainak vize. az akkori tanács, látván a gondokat, nehezen ugyan, de elszánta magát s döntött: vízműt kívántatott. wein jános, kora kiváló szakembere budai lakosoktól végzett próbafurásokat, majd tervei alapján 1881 őszére elkészült az első, 200 méter hosszú, úgynevezett szűrőcsöves kut, a gépház és egy tárolómedence az alsó-józsef-hegyen. a kut akkoriban naponta 21 ezer köbméter vizet adott, ellátta a környéket, s még a hegyvidékre is jutott. az évek múltak, az igények nőttek, s vele a telep is. újabb kutak, újabb medencék, nyomásfokozó gépházak épültek. amikor ezek is elhasználódtak és már a gőzkazánok sem voltak éppen túl korszerűek - 1932-re teljesen újjáalakították, elektromos üzeművé formálták a telepet. a háború kárait helyreállítva, újabb, nagyarányú fejlesztésekkel - sok gépház, modern kut épült - érkezett el a telep a mához./mti/

- . -

bb.23. próbacsapolás az alföldi kőolajipari gépgyár orosházi acélöntödéjében

bty/ká/zsu pr

1981. november 11.

az alföldi kőolajipari gépgyár orosházi új acélöntödéjében szerdán reggel felfűtötték az elektromos kemencéket, s délelőtt 10 órakor első alkalommal csapolták az 1650 fokon megolvasztott acélt. a próbaüzem 72 órán át tart, s ennek során szerelvényöntvényt és gépöntvényt állítanak elő. két hét múlva újabb 72 órás üzempróba következik, s amennyiben az is rendben lezajlik, úgy az eredeti határidőre, december első hetére átveszik az öntödét a tervező és kivitelező szakvállalatoktól. ezt követően három műszakban folyamatos termelés kezdődik, amelynek során évente 5 ezer tonna kiváló minőségű - eddig exportból beszerzett - csap-, szerelvény- és tolózárontvényt állítanak elő. a nagykanizsai és az orosházi kőolaj és gázipari gépgyárak számára.

/folyt.köv./

12.00/zsu

-15-

12to
3P

bb.23./próbacsapolás ... folyt./zsu

az osztrák és svájci szakkivállalatokból alakult konzorcium 1980. március 15-én kötött szerződést arra, hogy 18,5 hónap alatt megépíti az acélöntödét. az építkezés tervszerűen haladt és ennek során elkészült az 5500 négyzetméter alapterületű öntőcsarnok, valamint az 500 négyzetméter alapterületű szociális épület is.

a kivitelező cégeknek hazai gyárak szállították a szükséges kiegészítő berendezéseket, illetve működtek közre alvállalkozóként az építkezésben./mti/

..

bb.25. ajándékház és játékvásár - az ünnepi forgalomra készül a kereskedelem

ö/bi/kg/gk/bam/zsu pr

1981. november 11.

még hat hét választ el karácsonytól, ám a kirakatok már az ünnepi készülődésről tanuskodnak: gazdagok, szépek, millióféle termék kelletti magát, az ilyesfajta csendélet megtévesztő lehet, éppen ezért az mti munkatársai körülnéztek: vajon épp ilyen kedvező a kép a kirakatok mögött is? az összkép megnyugtató. a kereskedelmi vállalatok idejében megkezdték a felkészülést az év végi csúcsgazdaságra. szállításaikat többnyire úgy szervezték, hogy karácsony előtt ne legyen fennakadás, s az elmúlt évekhez hasonlóan viszonylag zökkenőmentesen elégtessék ki az ilyenkor felfokozott vásárlási kedvet.

a centrum áruházak hálózatában 3 milliárd forintos árukészlettel rukkolnak elő az utolsó hónapokban. különösen a télikabátoknak és a férfiöltönyöknek gazdag a választéka, de nagy a kínálat az alkalmi ruhákból és bluzokból is. napokon belül import kordbársony nadrágok kerülnek az áruházakba, s újfajta „nomád”, ingekkel-bluzokkal gazdagítják a választékot. emellett sokféle ajándéktárgyat - üvegáru, magnókazettát, karórát, kitűzőket, játékokat és egyébeket - is árulnak. december elején ajándékházat nyitnak a budapesti technika házában, s hamarosan játékvásárt rendeznek be a divatcsarnok lotz-termében, és kihelyezett áruházi osztállyá alakítják az ország jónéhány művelődési házát.

az ötvenhat skála áruház is jóelőre felkészült az ünnepi forgalomra. feltöltött raktárakkal, a tavalyinál mintegy 20 százalékkal nagyobb árukészlettel várják a vásárlókat. különösen jó ellátás ígérkezik műszaki cikkekből: színes televíziókból, hi-fi tornyókból.

/folyt.köv./
12.05/zsu

-16-

12^{II}
37

bb.25./ajándékaruház ... folyt./zsu

néhány ujdonság is megjelenik, mint például a nyomógombos telefon. első karácsonyukra készülnek az idén megnyílt s-modell boltok, amelyekben kisiparosok által készített kisszériás női ruhákat, pulóvereket, fiúöltönyöket kínálnak. a jó ellátás fokozására még a karácsonyi ünnepek előtt, december elején bővül a hálózat: budapestben a tanács köruton, a népköztársaság utján és a lenin köruton nyílnak új boltok, s egerben is megkezdte az árusítást az első s-modell üzlet.

a szivárvány áruház vállalat több mint 400 millió forintos árukészletében bőséges a választéka a hazai és import kabátszőveteknek, a férfi és női konfekcionált cikkeknek és a különféle kötöttáruknak. hosszú ideig sokan hiába kerestek férfizoknit - most van elegendő abból is. a télisportok kedvelőit elkedvetlenítheti, hogy akadozik az import sí- és korcsolyafelszerelések szállítása, a hazai szánkó azonban folyamatosan érkezik.

az aranypók boltjaiban - a termékek jellegénél fogva - várhatóan erősen fellelendül az év végi forgalom. a 340 millió forintos árukészlet zöme már kint van az üzletekben: a vásárlók a legolcsóbb fehérneműktől a legdrágább kötöttáruig kedvükre válogathatnak a gazdag kínálatból. egyszerű és különleges hálóruhák, pamutfehérneműk kaphatók a nők számára, a férfiakat sokféle hazai és külföldi, mintás és egyszínű, divatos és hagyományos ing várja. bizonyára sokak tetszését megnyeri a most érkezett, bőrrel kombinált autós kabát és a bőrdiszítésű, tiszta-gyapju kardigán is. az ugynevezett aprócikkek sorában többféle harisnyanadrágot, nyakkendőt, kendőt, kesztyűt kínálnak, s a hagyományos ajándéktárgyaknak számító bőrárubból /erszény, pénztárca, cigarettatárca/ szintén van elegendő.

a fővárosi cipőbolt vállalat már októbertől készül az év végi erősebb forgalomra, 64 boltjában jelenleg 240 millió forintnyi áru van. kielégítő a kínálat férficipőkből, meleg bélésű csizmákból és a tavaly sokszor hiába keresett esőcsizmákból. a gyermek és a női téli lábbelik jó része csak a következő hetek során érkezik meg a gyártóktól.

a triál és hónapok óta készül az ünnepi forgalomra: árubemutatókon, ismertette meg partnereit a kínálattal, s elővásárlásokra is lehetőséget nyújtott. ezek eredményeképpen eddig mintegy 100 millió forint értékű játék került a boltokba, s folyamatosan érkezik a többi is. ujdonság a hazai játékszövészék, az elzett lemezárugyár által készített nagyméretű versenyautó, valamint a bogi elnevezésű logikai játék. a napokban jelenik meg a képösszerakó játék néhány újabb változata, s érkeznek babák az ndk-ból, elemes játékok, beülő autók a szovjetunióból. az ünnepi kínálat árnyékos oldala: nincs elegendő kétkerekű gyermekkerékpár, s kevés a diafilm is.

/folyt.köv./

12.15/zsu

-17-

12^{II}
37

bb.25./ajándékaruház ... 2. folyt./zsu

a keravill-boltokban a szokásos árualapnál körülbelül 30 százalékkal nagyobb készlet várja az ünnepi bevásárlókat. különféle rádiók, magnók, színes televíziók, porszívók bővítik szép számban a választékot. van elegendő junoszty tévé, s várhatóan megérkeznek karácsonyig a közkedvelt ndk-beli grillsütők is. a szintén ndk-ban gyártott programozható varrógép azonban továbbra is hiánycikk.

a vasért vállalat termékskáláján is találunk jónéhány ajándékozási cikket. ezekből, valamint a többi fogyasztási cikkből az ellátás kedvezőbb lesz, mint tavaly ilyenkor volt. különféle zománcedény garnitúrák, rozsdamentes serpenyők, lábasok, tejforralók, ételhordók, teflonedények kaphatók máris az üzletekben, s teljes a választék a kukta-gyorsfőzőkből is. kitűnő minőségű evő- és tálalóeszközök, valamint kávéfőzők, háztartási gépek, mákdarálók, bevásárlókocsik színesítik a kínálatot. a barkácsológó furógépekkel, forrasztó garnitúrákkal, csempevágóval, s kertészeti szerszámokkal is találkozhatnak az üzletekben.

a tapasztalatok szerint a vállalatok a széles árukinálat mellett ötletekkel, tanácsokkal, csomagösszeállításokkal könnyítik az ajándékozás gondját. jónéhány helyen pedig diszcsomagolással teszik még vonzóbbá a kiválasztott árucikket.

a felsorolt és a nem említett vállalati törekvések eredményeként a hazai vásárlóközönség kiegyensúlyozott árukinálatot talál karácsony előtt az üzletekben, annak ellenére, hogy nehéz gazdasági évet hagyunk magunk mögött. a magyar termékek, illetve a külföldről behozott árucikkek bő választéka azonban természetesen nem jelentheti azt, hogy maradéktalanul és „minden szinten”, ki tudják majd elégíteni a keresletet. néhány - elsősorban luxus jellegű - terméket, s több, régebbi hiánycikket karácsony előtt sem fogunk megtalálni az üzletekben.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

az anyaghoz az alábbi képek tartoznak:
ogy:811015/22; ogy /51; gal 811020/28
/mti/

12.20/zsu

-.-

-18-

13⁰⁰
87

bb.26. időjárásjelentés

zsu pr

1981. november 11.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. november 11-én
12.00 órakor:

kissé melegsik az idő

kontinensünk legnagyobb részén az évszakhoz képest is hideg az idő. ukrajna feletti középponttal nagy kiterjedésű mérsékeltövi ciklon örvénylik. hatására a duna deltavidékén, a fekete-tenger nyugati partvidékén, valamint a kelet-európai alföld déli részén általában erősen felhős az ég, többfelé hull a hó, és gyakran erős, időnként viharos szél fúj. hasonlóan változékony, csapadékos, szeles, de valamivel enyhébb az idő a brit-szigeteken, a német-lengyel alföldön, továbbá a skandináv félszigeten. a pireneusi-félszigettől délnyugat-európán át egészen a kárpát-medence nyugati vonulatáig magasnyomású légkörű képződmény húzódik. a hajnali, reggeli pára és köd megszűnését változóan felhős, hideg idő követi.

hazánkban kedden a nyugati országrészben változóan, másutt viszont jobbra erősen felhős idő volt. napközben főként a keleti megyékből érkezett hír szórványos hószállingózásról. az északnyugati, északi szél gyakran erős, időnként viharos volt. az egyes széllesek sebessége a nyugati határszélen, a balaton környékén, valamint hajdu-bihar megyében sokszor elérte a 75-85 km/órát. kedden országszerte szokatlanul hideg idő volt. a hőmérséklet csúcserőteke általában plusz 1-5 fok között alakult. szerda hajnalra pedig az ország nagy részén plusz 1 és mínusz 3 fokig hűlt le a levegő. ma a délelőtti folyamán változóan felhős, szeles idő volt, a hőmérséklet 11 órakor az ország plusz 1-4 fok között alakult.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 1,6 fok volt, ez 4,9 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 2 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1021 mb, mérsékelten süllyed.

várható időjárás csütörtök estig:

eleinte keleten is csökken, majd nyugat felől ismét erősen megnövekszik a felhőzet és szórványos gyenge havazás, majd havas-
eső, eső várható.
/folyt.köv./

12.35/zsu

-19-

13⁰⁰
87

bb.26./időjárásjelentés ... folyt./zsu

a kezdetben még gyakran viharos szél lassanként mérséklődik, holnap nyugati, délnyugati irányu általában élénk, a dunántúlon helyenként erős lesz. kissé melegszik az idő.

a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 2 és plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 5 és 10 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 330 cm, hőmérséklete 6,8 fok.
/mti/

-.-

bb.27. budapestre érkezett willy brandt

t/of/jk/dg/zsu ie

1981. november 11.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására szerdán budapestre érkezett willy brandt, a német szociáldemokrata párt és a szocialista internacionálé elnöke. látogatása idején részt vesz és felszólal a fejlesztési intézetek európai társasága tudományos konferenciáján, amelynek házigazdája a magyar tudományos akadémia világgazdasági kutató intézete.

willy brandtot a ferihegyi repülőtéren berecz jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a külügyi osztály vezetője és bogнар józsef akadémikus, az mta világgazdasági kutató intézetének igazgatója fogadta. jelen volt norman dencker, az nszk budapesti nagykövete./mti/

-.-

bb.28. embargó: 18.30 -ig !

a magyar rendőrség az interpol tagja

gk/ig ie

1981. november 11.

a magyar népköztársaság rendőrségét a nemzetközi bűnügyi rendőrségi szervezet /az interpol/ nizzában tartott évi közgyűlésén fölvette tagjai sorába. a nemzetközi bűnügyi rendőrségi szervezet alapvető célja, hogy - a tagországok saját jogszabályait tiszteletben tartva - elősegítse és biztosítsa a bűnügyi, rendőri hatóságok közötti segítségnyújtást, a köztörvényes bűnözés elleni harcban. a magyar rendőrség az interpol tagjaként eredményesebben léphet fel a nemzetközi bűnözés megelőzésében és földerítésében./mti/

- . -
- 20 -

13.50/ig

11 15
39

bb.29. tűz a balatonfüredi vasutállomáson

szé/az/ig ie

1981. november 11.

szerdán kora hajnalban - föltételezhetően rövidzárlat következtében - tűz ütött ki a balatonfüredi vasutállomáson. személyi sérülés nem történt, a lángok azonban nagy kárt okoztak a várócsarnok tetőszerkezetében, belső terében, az utasellátó étteremben és a pénztári előtérben. a viharos erejű szélben gyorsan elharapózó tüzet a nagy erővel helyszínre vonuló veszprémi, várpalotai és fűzfői tűzoltók rövid idő alatt lokalizálták, sikertült megvédeniük a pusztulástól a forgalmi épületet, az irányítóközpontot és a raktárat. gyors és hatásos munkájuknak köszönhető, hogy a vasuti forgalomban nem volt fennakadás.

az anyagi kár jelentős; a tűz okának kivizsgálását a rendőrség, a tűzoltóság máv-szakértők bevonásával folytatja./mti/

- . -

bb.30. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
14.00 óráig

ig ie

1981. november 11.

1. megvalósuló pályázatok
2. gyermekműsorok a televízióban
3. új exporttermék a gyermek göri-cipő
4. vasarely a várszínházban
5. jót s jól - bemutató előtt a radnóti miklós színpadon
6. részegen ölt embert
7. lármaligeten a dráva mentén
8. kengyeles tó: védett mocsárvilág
9. tatabányai faültetők
10. vegyi üzem a termelőszövetkezetekben
11. új gépek, fölivelő termelés
12. pályázat a raktározás korszerűsítésére
13. több hal a piacon
14. újabb szalastakarmány betakarító gépek
15. puskával, hálóval - nyulra, fácánra
16. a martonvásári és külföldi kutatók eredményei
17. olaj helyett földgáz
18. forgalmi akadály vezetéklegés miatt
19. közeledik az enyhébb levegő
20. halálos balesetek
21. nemzetközi szakszervezeti tanácskozás
22. vizes jubileum
23. próbacsapolás
24. bezárt a legrégebbi fejér megyei bauxitbánya
25. ajándékház és játékvásár
26. időjárás
27. budapestre érkezett willy brandt
28. a magyar rendőrség az interpol tagja
29. tűz a balatonfüredi vasutállomáson
30. hírjegyzék /mti/

14.05/ig

- . -
- 21 -

14 35

bb.31. határőr százados életmentő kitüntetés

han/st/ig pr

1981. november 11.

a minisztertanács életmentő emlékérmét adományozott botos elek határőr századosnak, aki a határőrség siklói kiképzőbázisán gyors cselekvéssel, bátorságával megmentette szécsényi istván határőr életét. október elsején éles kézigránát dobás gyakorlás során szécsényi istván a már kibiztosított gránátot rosszul dobta és az visszaesett közvetlenül eléje, a mellvéd tetejére. az ijedségtől tehetetlen fiatalember a feküdj parancsszóra sem mozdult meg, ezért mellette álló kiképzőparancsnoka, botos elek a veszélybe került kiskatonát villámgyorsan kilendítette a mellvéd elé, ő pedig ugyanazzal a lendülettel hátradobta magát. bár a felrobbant gránát szilánkjaitól mindketten megsérültek, a tragédiát sikerült elkerülni.

a kitüntetést horváth lajos, a baranya megyei tanács elnöke szerdán adta át pécsett./mti/

- . -

bb.32. ankét szegeden a mikroszámítógépek alkalmazásáról

dob/st/ig ie

1981. november 11.

a mikroszámítógépek gyakorlati alkalmazásáról rendezett ankétot szerdán szegeden a technika házában az mta szegedi akadémiai bizottsága és az mtesz csongrád megyei szervezete. az ankéton felhívták a figyelmet arra, hogy ezek a viszonylag olcsó számítógépek jó eredménnyel alkalmazhatók az ipari üzemekben, gyógyító intézetekben, a közlekedésben és más területen. szegedi orvosgyógyászati kutatók elmondták, hogy a kiskomputert megtanították képolvasásra is: a beteg testrészebe, például a nem röntgenozható májba rádióaktív izotópokat bocsátanak, s ezek útját különleges kamerával nyomon követik. a kamera sokezer pontból álló felvételt készít, s a komputer segítségével ebből a képből megállapíthatják a betegséget. a hódmezővásárhelyi metripod szakemberei arról számoltak be, hogy megkezdtek a mikroprocesszoros mérlegrendszerek sorozatgyártását: ezek alkalmasak például betongyárakban, élelmiszeripari, valamint vegyiüzemekben a különféle anyagok meghatározott recept szerinti folyamatos adagolására, keverésére, tehát a gyártási folyamat vezérlésére. a berendezésekbe mintegy husz változatot táplálhatnak be, s a menet közbeni változtatáshoz elegendő csupán egy gombnyomás. szegeden a kőolajtermelésnél a gyűjtőállomások irányítására használnak minikomputereket. az ankéton, amelyen elsősorban a délalföldről nagy számban vetten részt szakemberek, megvitatták, hogy mit tehetnek a minikomputerek szélesebb körű alkalmazásáért./mti/

14.30/ig

- 22 -

14⁴⁰
3P

bb 33. katona józsefre emlékeztek kecskeméten

lász um st ie

1981. november 11.

a bánk bán írójára emlékeztek szerdán kecskeméten, születésének 190. évfordulóján. a városi tanács, valamint a katona józsef nevét viselő intézmények képviselői megkoszorúzták a drámaíró szobrát, szülőházát és tisztelegtek az emlékhelyen. a helyi katona józsef társaság november végén tartja meg hagyományos emlékülését, amelyen a társaság 90 éves fennállásáról is megemlékeznek.
/mti/

- . -

bb 34. a szerkesztőségek figyelmebe!

um ie

1981. november 11.

a mai bb 21. sz. /nemzetközi szakszervezeti/ hírünk 1.bek. 1.sorában a szöveg helyesen:

tizenkilenc ország, köztük hazánk fémipari...

/mti/

- . -

bb 35. magyar-svéd hosszú lejáratu kereskedelmi megállapodás

i bam/um ie

1981. november 11.

eredményesen zárultak az új magyar-svéd hosszú lejáratu kereskedelmi megállapodás kötéséről folytatott tárgyalások a külkereskedelmi minisztériumban. a hosszú lejáratu megállapodás 1986. december 31-ig érvényes és a kereskedelem feltételeinek lényeges javítását irányozza elő mindkét ország részére. a megállapodást a külkereskedelmi minisztériumban antalpéter tiber minisztériumi főosztályvezető és curt wiik kereskedelmi minisztériumi főosztályvezető látta el kézjegyével. jelen volt herkner ottó külkereskedelmi miniszterhelyettes és vidar hellners, svédország budapesti nagykövete. /mti/ (karl)

- . -

- 23 -

15.03/um

15⁴⁰
3P

bb 36. Veress péter az egyesült államokba utazott

um bam ie

1981. november 11.

veress péter külkereskedelmi miniszter szerdán malcolm baldrige kereskedelmi miniszter meghívására az amerikai egyesült államokba utazott. /mti/

-.-

bb 37. kisz küldöttség utazott bulgáriába

um dg ie

1981. novembe 11.

a dimitrovi komszomol központi bizottságának meghívására szerdán szófiába utazott a magyar kommunista ifjusági szövetség delegációja, fejti györgynek, a kisz kb első titkárának vezetésével. a küldöttség bulgáriai látogatása során megbeszéléseket folytat a két ifjusági szövetség együttműködésének továbbfejlesztéséről és ismerkedik a bolgár fiatalok életével. /mti/

-.-

bb 38. a közelmúltban hazánkban

um dg ie

1981. november 11.

váratlanul elhunyt artur jusztusznak - aki családja révén és a magyar-szovjet barátság krónikásaként közeli kapcsolatban állt a magyar forradalmi munkásmozgalommal - hamvasztás utáni bucsuztatása november 13-án pénteken 12.30 órakor lesz a kerepesi temető halottasházában. /mti/ k

-.-

bb 39. kitüntetés

um bam ie

1981. november 11.

az elnöki tanács több évtizedes eredményes gazdasági és társadalmi munkája elismerésül nyugdíjba vonulása alkalmából kozma lászlót, a biogal gyógyszergyár főosztályvezetőjét a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. a kitüntetést körtvélyes istván ipari miniszterhelyettes szerdán adta át. /mti/

-.-

- 24

15.10/um

16⁰⁵
3P

bb. 40. Ulésezett a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t/ag/rjdg ie

1981. november 11.

szerdán ülészetett a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. a testület egyebek között foglalkozott a népességnyilvántartás és egyes szaknyilvántartások kísérleti jellegű összekapcsolásával; valamint a kerületközi szabálysértési hatóságok működésének eddigi tapasztalataival.

a kerületi tanácsoknál mintegy kétszázféle szaknyilvántartást vezetnek. ezek harmada a lakosság egy részét - például az adózókat, a lakásigénylőket, a szociális gondozottakat - név szerint is regisztrálja. más nyilvántartásokban összesítő adatok - a kerületben vagy a lakótelepeken élők száma -, illetve demográfiai jellemzők szerepelnek /például mennyi tanköteles vagy nyugdíjas-korú él a kerületben/. ugyanakkor minden kerületben van ugynevezett helyi népességnyilvántartás, amely valamennyi lakos személyi adatait tartalmazza. ez az összesítés tehát alkalmas lenne arra, hogy a szaknyilvántartásokhoz információkkal szolgáljon. hogy az utóbbiak naprakészek, pontosak legyenek, célszerű lenne összekapcsolni azokat a népességnyilvántartással.

a naprakészség fontos a tanácsnak és az ügyfélnek egyaránt. az előbbi például időben értesül arról, ha a kerületben élő lakásigénylő elköltözik, de nem közli a hatósággal. az állampolgár mentesül különböző igazolások bemutatásától, nem kell személyesen több, különféle hivatalba elmennie. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága úgy döntött, hogy kísérletképpen az i. és ix. kerületben vezeti az összekapcsolt nyilvántartást, és utasította a kerületi tanácsok vezetőit, hogy a tapasztalatokról egy év elteltével számoljanak be a vb-nek.

a fővárosban több mint fél éve működnek az ugynevezett kerületközi szabálysértési hatóságok. az elmúlt időszak tapasztalatait elemezve a végrehajtó bizottság egyebek között megállapította: az így létrehozott szervezetnek sikerült lényegesen gyorsítania az ügyintézés, a szabálysértéseket rövid időn belül követi a felelősségre vonás. a hatóságok megfelelően alkalmazzák a bírságpolitikai elveket, a főváros közrendje és tisztasága, valamint a társadalmi tulajdon ellen vétőkre kirótt bírságok összege emelkedett. /mti/

-.-

15.20 rj

-25-

16⁰⁵
3P

bb. 41. az ötnapos munkahét előkészítése az élelmiszeriparban -
ülést tartott az édosz központi vezetősége

t/kg/rj bam ie

1981. november 11.

az ötnapos munkahét bevezetésének előkészületeiről, s az
eddig tapasztalatokról tárgyalt szerdán az élelmiszeripari
dolgozók szakszervezetének központi vezetősége.

az élelmiszeriparban különösen körültekintő előkészítést
igényel az átállás az új munkarendre, hiszen a hétvégekre to-
vábbra is jó színvonalu ellátásról kell gondoskodni: friss ke-
nyérről, tejről, húsról stb. ennek érdekében az ágazat 340 vál-
talata - a szakszervezet bevonásával - alapos munkarendtervezetet
készített. a legtöbb helyen a teljesítmény javításával kívánják
rövidebb idő alatt ugyanazt a munkát elvégezni, ehhez - amint a köz-
ponti vezetőség megállapította - a belső tartalékok további fel-
tárása szükséges. máshol a napi munkaidőt hosszabbítják meg,
ismét más üzemekben pedig az egyes műszakok között megosztják
a többletidőt; a nagyobb igénybe vételt jelentő második, illetve
harmadik műszak helyett a többletmunkát lehetőleg az első mű-
szakban végzik majd el.

az ötnapos munkahétre való áttérést segíti majd a tartósított
élelmiszerek gyártásának növelése. a központi vezetőség ülésén
sürgötték az ilyen termékek gyártási előkészületeinek meggyorsí-
tását. a hosszabb ideig tárolható élelmiszerek arányának növelése
ugyanis nemcsak a választékot szélesíti, hanem lehetővé teszi
az „előregyártást”, a szabadnapokra.

tizenöt üzemnél júliusban, illetve augusztusban már áttértek
az új munkarendre, s az itt szerzett tapasztalatokat a többi
üzem is hasznosítani tudja.

az édosz egyezteteti majd az ötnapos munkahétre átállás terveze-
tét a kpvdsz-szel, hogy a kereskedelem és az élelmiszerelőállító
üzemek között a megfelelő ellátás érdekében kellő összhang alakul-
jon ki. /mti/

-. -

15.30 rj

-26-

16¹⁰

BP

bb 42. magyar zongoraművész sikere

i kj um dg ie

1981. november 11.

jelentős sikert könyvelhet el a magyar zenei élet: garam
zsuzsa fiatal zongoraművésznőnek ítelték oda a kölni premio
tomassoni nemzetközi zongoraverseny második díját. a kölni zene-
művészeti főiskola első alkalommal megrendezett versenyén 52 mű-
vész vett részt, közülük az első díjat a rendező ország verseny-
zője, fred höricke kapta. /mti/

bb 43. gyümölcstermesztési tanácskozás és gépbeutató dászent-
miklóson

t vir um st ie

1981. november 11.

gyümölcstermesztési gépek országos bemutatójának és alkalma-
zásuk eddigi eredményeit ismertető tanácskozásnak a színhelye volt
szerdán az albertirsai micsurin termelőszövetkezet dászentmiklósi
központja. a kertészeti gépesítési együttműködés és a mém mű-
szaki intézet rendezvényén mintegy 600 szakember vett részt. a gyü-
mölcstermesztésben egyszerű és olcsó megoldású berendezésekre van
szükség, melyek alkalmazása a termelési költségek csökkenését
s a termés hozamok növekedését eredményezi - hangsúlyozták a ta-
nácskozáson. igen fontos a megfelelő technológia megválasztása is.
korábban például a közepes törzsű almaültetvényeken az egy dolgo-
zóra jutó napi szedési teljesítmény 400-500 kilogramm volt, míg
a korszerűen kialakított gépesített gyümölcsösökben ez a mennyi-
ség 1200-1600 kilogrammot is elérhet. a szakemberek szerint a
gazdaságok melléküzemeit is be kell vonni az újonnan kifejlesztett
gyümölcstermesztési gépek gyártásába. sok gazdaság ugyanis a
hazai mezőgazdasággépgyártó vállalatoknál olcsóbban tudja elő-
állítani a kis szériájú berendezéseket.

a tanácskozás után több mint 60 új műtrágyaszóró, talajmeg-
munkáló és szállító gépet tekinthettek meg működés közben a részt-
vevők. az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek képvisel-
ői a bemutatott gépeket a helyszínen megrendelhatték. /mti/

-. -

- 27 -

15.40/um

16²⁰
3P

bb 44. hild-émlékérmet kapott nagykanizsa

tas um st ie

1981. november 11.

hild jános emlékérmét adományozott nagykanizsa városának az urbanisztikai világnap alkalmából a magyar urbanisztikai társaság elnöksége. a kitüntetést szerdán ünnepi tanácsülés keretében ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter adta át mőzes pál városi tanácselnöknek. az elismerést - az indoklás szerint - „a harmonikus városfejlesztésben, különösen a települési karakter megőrzésében elért eredményeivel”, érdemelte ki a déldunántúli város.

nagykanizsa fejlődése a legutóbbi évtizedben felgyorsult. ez idő alatt több mint 10 ezerrel nőtt a lakosság száma, amely már meghaladja az 50 ezret. a jelenlegi lakásállomány 35 százaléka - 6052 otthon - 1970 óta épült. a lakótelepek fejlesztése mellett jól halad a város belső területének felújítása, korszerűsítése, s javult a peremkerültek alapellátása is. a közmű- és üthálózat bővítésével párhuzamosan a már meglévő rekonstrukcióját is elvégezték. kiemelt feladatként kezelték a gyermek-, az oktatási és kulturális intézményhálózat gyarapítását. a kanizsaiak társadalmi munkájának összértéke az elmúlt tíz esztendőben meghaladta a 150 millió forintot - nagy részt vállaltak például a csónakázó tó körüli szabadidő központ, valamint a 30 lakótelepi park, illetve 70 játszótér kialakításában.

az ünnepi tanácsulást követően a hevesi sándor művelődési központ előtt felavatták németh jános keramikus, érdemes művész nagyméretű térplasztikáját. /mti/

-.-

bb 45. a fővárosi operettszínház igazgatósága közli

um dg ie

1981. november 11.

hogyan betegség miatt a következő előadások változnak: a november 13-i lola blau előadás elmarad, a jegy november 25-re érvényes, november 19-én a chicago helyett a leányvásár, 20-án a nebánsvirág, 22-én este a leányvásár kerül színre. a jegyek érvényesek, vagy a váltás helyén visszaválthatók. /mti/

-.-
- 28 -

15.48/um

16²⁵
3P

bb 46. aki jól kombinál több ruhája van - divatbemutató a intercontinentalban

t os um bam ie

1981. november 11.

a jövő tavasz és nyár divatját elsősorban a klasszikus és sportos stílus uralja, újdonság lesz azonban a két irányzat keveredése, a különböző ruhadarabok izléses kombinációja. a duna-intercontinental szállóban szerdán több mint ötven vállalat és szövetkezet 1982-re ajánlott mintakollekciójából rendezett bemutatót a magyar divat intézet, amely elsősorban azt kívánta bizonyítani: a jövő nyárra is érvényes az az öltözködési alapigazság, hogy aki jól kombinál, több ruhája van. ehhez a reprezentatív bemutató az Európában uralkodó divatszíneknek és -vonalaknak megfelelő modellek felvonultatásával kellően tájékoztatott. a dolgozó nők, férfiak hétköznapi és szabadidős öltözködéséhez azonban a bemutatott holmik többsége jobbra csak ötleteket adott. előreláthatóan ugyanis a hazai többség nem lesz feltétlen híve és követője az arany indiát, a maharadzsa földjét, a távol-kelet, indonézia és afrika egzotikus világát idéző, fantáziadus összeállításoknak.

ami a látottakból és a bemutatót megelőző tájékoztatóból általánosítani lehet: a jövő tavaszi-nyári szezonban husz divatszint viselhetünk, elsősorban fehéret, feketét, kéket, zöldet, pirosat, sárgát, s természetesen különböző árnyalataikat. az élénkebb színek a sportos ruházatot jellemzik, a városi öltözködésben a homokszín, a szürke, a kék a divatos. az anyagok finom kidolgozásuk, természetes hatást keltőek, ismét hódít a krepp, a puflin, a piké, a vászon, a santung, a zsorzsott és a muszlin. minden színnel és anyaggal elképzelhető az arany; paszpól, tűzés vagy egyéb díszítés formájában, de nyomott mintaként is.

a küszüm továbbra is a női ruhatár alapdarabja marad, kabátja enyhén karcsúsított, szoknyája egyenes, rakással, hólokkal bővített. divatos ugyanahhoz a kabáthoz a nadrág is, egyenes szabással, elegánsra vésalva. a bluzok lehetnek romantikusak vagy férfias ingszabásúak. a női divatban egyre jobban hódít a sportos nadrágszoknya, s egyáltalán a nadrág minden formája, a shorttól a lovagló szabásúig, a bermudától a törökös bugyogóig, természetesen alkalomtól és alaktól függően.

a férfiak tavaszi-nyári öltöneyei többnyire világos színűek, sok a fehér, a zakók gyakran béleletlen vászomból, karcsúsítva készülnek, a nadrágok párhuzamos, egyenes száruak. a gyermekdivat a kényelmet és a praktikumot tartja elsősorban követendő irányzatnak, ünnepi alkalomra azonban a romantikus hatások kapnak nagyobb szerepet. /mti/

16.12/um

- 29 -

16³⁰
3P

bb 47. tanácskozás a szellemi munka hatékonyságáról - sajtótájékoztató a muosz-ban

t mg/um bam ie

1981. november 11.

a szakemberek véleménye szerint a szükségesnél kevesebb a szellemi munkával foglalkozó kutatások száma, holott a szellemi tőke felhasználása népgazdasági szinten és a vállalatoknál egyaránt legalább olyan mértékben befolyásolja a termelést és termelékenységet, mint az anyagi lehetőségek. a szellemi munka hatékonyságának növelésével foglalkozó konferenciát a mtesz szervezési és vezetési tudományos társasága második alkalommal rendezi meg pénteken és szombaton pécsen - jelentették be szerdán a magyar sajtó házában tartott sajtótájékoztatón a szervezők. elmondták, hogy a tanácskozáson nemcsak egyéni és intézeti kutatásokat ismertettek, hanem most első ízben konkrét felmérések eredményeiről is beszámolnak. egy ilyen, a közelmúltban végzett vizsgálat 1400 műszaki és közgazdasági szakember válaszaiból szűri le a tapasztalatokat. eszerint számosan úgy vélik, hogy a kiválasztás még nem kielégítő, az elvégzendő feladatok sokak képességeit meghaladják. másfelől, különösen a friss diplomások, de sok esetben az idősebbek is úgy érzik, hogy csak részben végeznek szakmai képzettségüknek megfelelő munkát. általános panasz az információhiány, különösen a távlati feladatokat nem ismerik kellőképpen, és ezért nem tudják megtervezni munkájukat. sok helyen nem megfelelőek a munkakörülmények, és a szervezési hiányosságok a szellemi munka terén is tapasztalhatók. a válaszolók több mint fele kifogásolta a nem megfelelő munkahelyi légkört.

egyebek között e kérdésekre, észrevételekre kívánnak választ adni majd a konferencián elhangzó előadások. /mti/

.-

bb 49. képzőművészeti kiállítás a gutenberg művelődési otthonban

t kj um dg i

1981. november 11.

somogyi istván festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás szerdán budapesten a gutenberg művelődési otthonban. a tárlaton a művész legújabb képeit, tizenhét olajfestményét mutatja be, amelyek a második világháború borzalmaival és a hirosimai atomkatasztrófát idézik fel. a kiállítás november 21-ig látható. /mti/

.-

- 30 -

16.25/um

17.
3P

bb 48. a magyarországi református egyház zsinatának ünnepi ülése

um ie

1981. november 11.

a magyarországi református egyház legfelsőbb kormányzó testülete, a zsinat, dr. bartha tiberius püspök és dr. zsebők zoltán főgondnok elnökletével szerdán ülést tartott a közelmúltban állami támogatással felújított debreceni nagytemplomban, az 1881-es alkotmányozó zsinat 100. évfordulóján. a zsinat az egyház belső életére vonatkozó kérdések tárgyalása mellett ünnepi nyilatkozatot fogadott el, amelyben felhívta a figyelmet a fegyverkezési hajszára megállításának szükségességére, azokra a feladatokra, amelyek a béke és biztonság megteremtéséért folyó világméretű küzdelemben az egyházakra és a hívő emberekre várnak. támogatásáról biztosította a világvallások vezetőinek konferenciáját, amelyet jövő évben tartanak pimen moszkvai pátriárka kezdeményezésére.

az ünnepi ülésen - amelyen részt vett dr. szabó imre, a hajdubihar megyei tanács elnöke is - felszólalt miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke. beszédében méltatta a református egyház szerepét, azt, hogy a hazánkban működő egyházak közül elsőként lépett fel az állam és az egyházak viszonyának rendezése érdekében, s szót arról, hogy tevékenységét amellyel a magyar nép javát és az emberiség békéjét szolgálja, nemzetközi elismerés kíséri. /mti/

.-

bb 50. békegyűlés szegeden

dén st um hgy

1981. november 11.

a hazafias népfront csongrád megyei bizottsága szerdán békegyűlést rendezett szegeden. a magyar kábelművek szegedi gyárában megtartott gyűlésen, amelyen a város üzemeinek több száz dolgozója vett részt, kovács béla, az országos béketanács főtitkára mondott beszédet. felszólalt jeelani bakhtari, az afgán demokratikus köztársaság budapesti nagykövete is. a gyűlés résztvevői az országos béketanácsba küldött táviratukban tiltakoztak a világ békéjét veszélyeztető imperialista törekvések, a fegyverkezési hajszára fokozása ellen, és kifejezték szolidaritásukat az afgán haladó erők harcával, amelyet országuk helyzetének konszolidálásáért, az ellenforradalmi erők és külső támogatóik ellen folytatnak. /mti/

.-

- 31 -

16.40/um

17.25
3P

bb 51. európai szívgyógyászok tanácskozása

t me um dg hgy

1981. november 11.

budapesten - a szot szállóban - tanácskoztak három napon át több európai ország - belgium, csehszlovákia, franciaország, hollandia, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság, norvégia, olaszország, a szovjetunió és hazánk - szívgyógyászai. az egészségügyi világszervezet európai irodája szervezte konferencián dr. árva attila professzor, az országos kardiológiai intézet főigazgatójának elnökletével megvitatták a kardiológiai diagnosztika helyzetét, a szivbetegség gyógykezelésének tapasztalatait, fejlődését. ajánlásokat dolgoztak ki a diagnosztikai módszerekre és kezelési eljárásokra. elhatározták, hogy az egészségügyi világszervezetben a magyar kardiológiai intézet hangolja össze majd az európai országok kardiológiai szakértői csoportjának tevékenységét és módszertani leveleket juttat el az Európában dolgozó általános orvosokhoz, szívgyógyászokhoz, egészségügyi vezetőkhez, ismerteti a szívgyógyászati diagnosztika és gyógykezelés új módszereit, eljárásait. /mti/

-.-

bb 52. gellért károly szobrászművész kiállítása szombathelyen

lér um hgy

1981. november 11.

gellért károly szobrászművész kiállítása nyílt meg szerdán szombathelyen, a derkovits gyula teremben. az őrség, fővárosában, őrszentpéteren élő művész fából faragott, legújabb alkotásait mutatja be a tárlaton. /mti/

-.-

bb 53. a szakszervezet elnökségi ülésén tárgyalták a főtaxi tevékenységét

t bi um bam hgy

1981. november 11.

a fővárosi autótaxi vállalat tevékenységéről tárgyaltak egyebek mellett a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezete elnökségének szerdai ülésén, amelyet ezuttal a főtaxi tanácsstermében tartottak.

gavacs györgy, a vállalat általános igazgatóhelyettese szólt arról, hogy a főtaxi dinamikus fejlődött az utóbbi 10-15 évben. ez időszak alatt a gépkocsipark több mint kétszeresére növekedett.

/folyt.köv./

- 32 -

17.00/um

17³⁰
31

bb 53. /a szakszervezet elnökségifolyt./um

a vállalat korszerű forgalomirányító központja ma már 130 telefonos taxiállomás és 800 urh-s kocsik munkáját irányítja. a sürgős rendeléseknek kiépítették a „forró drótos” rendszert a mentőkkel, a rendőrséggel, a szállodák és a kórházak jelentős részével, s egyéb közintézményekkel. jelenleg az egyik legfontosabb tennivalójuk az összes budapesti kórház bekapcsolása ebbe a rendszerbe.

az elnökség kedvező tapasztalatként értékelte, hogy a forgalom növekedése, illetve a taxipark bővülése ellenére kedvezően alakult a főtaxinál a baleseti statisztika. az utóbbi tíz évben az 1 millió kilométerre jutó közúti balesetek száma 64 százalékkal csökkent. ez a szép eredmény nagy mértékben annak köszönhető, hogy a főtaxi elsőként alakította ki a vállalati közlekedésbiztonsági tanácsot, s a gépkocsivezetők igen fejlett oktatási rendszerben vesznek részt. a balesetek csökkenését elősegíti a nemrég kialakított belső anyagi érdekeltségi rendszer, amelyben az egyének és a kollektívák ösztönzését a minőségi munka - vagyis az udvarias, kulturált, balesetmentes közlekedéstől tették függővé.

az elnökségi ülésen szó volt a vállalat gépkocsi-kölcsönzési üzletágának fejlesztéséről is. a tíz évvel ezelőttnél tízennyel-szeresére nőtt a kölcsönözhető gépkocsik száma, a hertz és az interrent világcégekkel kötött szerződés révén a világ minden részébe kölcsönözhető a főtaxi gépkocsijai. január 1-től új szolgáltatásként tehergépkocsikat is kölcsönöznek a lakosságnak és a kisvállalatoknak.

a vállalat - létszámhiány miatt - a főfoglalkozásuk mellett mellékfoglalkozású gépkocsivezetőket is alkalmaz. így vált lehetővé - állapította meg a szakszervezet elnöksége - hogy a munka és a munkaidő csökkenése ellenére nőtt a szolgáltatás színvonala a fővárosi autótaxi vállalatnál. /mti/

-.-

bb 55. benke valéria látogatása hajdu-bihar megyében

tár um st hgy

1981. november 11.

benke valéria, az mshmp politikai bizottságának tagja, a társadalmi szemle szerkesztő bizottságának elnöke szerdán hajdu-bihar megyébe látogatott.

délelőtt debrecenben a megyei pártbizottság székházában megtartott aktívülésen időszerű társadalompolitikai kérdésekről tájékoztatta a hajdu-bihar megyei párt és állami szervek, társadalmi és tömegszervezetek vezető képviselőit, a vezető propagandistákat. az aktívülést követően sikula györgy, az mshmp hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára számolt be benke valériának a megye politikai, gazdasági és társadalmi életéről.

/folyt.köv./
17.05/um

- 33 -

17³⁵
31

bb 55. /benke valéria ... folyt./um

délután a debreceni biogal gyógyszergyárban folytatódott a látogatás programja. mint arany sándor főmérnök tájékoztatójában elmondta, az elmúlt öt éves terv időszakában két és félszeresére nőtt a gyár termelése, s mintegy megtízszereződött tőkés exportjuk. ez a dinamikus fejlődés jellemzi az ideiglenes esztendőit is. átalakították a gyár termékszerkezetét, új termékeket vezettek be, a korszerűtlen gyártását pedig megszüntették. bővítették licenc-kapcsolataikat, s ezzel hozzájárultak a hazai gyógyszer-ellátás színvonalának emeléséhez. a svájci zyma gyógyszer-gyárral közös vállalatot hoztak létre. az új vállalat üzemé már épül debrecenben. ezután gyárlátogatással fejeződött be benke valéria hajdu-bihar megyei programja. /mti/

-. -

bb 54. regionális együttműködés a szakmunkásképzésben

bty/um st hgy

1981. november 11.

békés, hajdu-bihar és szolnok megye tanácsainak munkaügyi és művelődési osztályainak valamint a megyék pályaválasztási tanácsadó intézeteinek vezetői szerdán békéscsabán egyeztették ipari és mezőgazdasági szakmunkásképzési feladataikat. megállapodtak abban, hogy megfelelő helyi oktatási intézmények hiánya miatt az 1982-83-as tanévben hajdu-bihar megyéből 55, szolnok megyéből 40, fiatal tanulhat békés megye iskoláiban. hajdu-bihar megye békéscsabáról 30, szolnok megye pedig 15 fiatal szakképesítését vállalta. /mti/

-. -

bb 56. ujdonság: a thaiföldi dzsungeltúra - tájékoztató a malév air tours jövő évi ajánlatairól

t bi um bam hgy

1981. november 11.

tovább bővítette a népszerű városnéző utak és az üdülőturák körét a malév air tours - jelentették be a légi utazási iroda szerdai sajtótájékoztatóján.

az ujdonságok között szerepel a 14 napos thaiföldi üdülés és a kéthetes, ugyancsak thaiföldre szervezett dzsungeltúra, amelyet elsősorban kalandot és egzotikumot kedvelő utazóknak ajánlanak. egyelőre még csak tárgyalások folynak a máltai üdülésről, melyen városnézés és tengerparti pihenés várja az érdeklődőket.

/folyt.köv./

- 34 -

17.15/um

17¹⁰
87

bb 56. /ujdonság: a thaiföldi... folyt./um

a malév air tours ajánlatai között 1982-ben is szerepel moszkva, leningrád, prága, szófia, róma, frankfurt, koppenhága és sok egyéb európai és közel-keleti város, valamint továbbra is szerveznek kombinált utakat a szocsi-jalta, illetve a moszkva - alma ata - taskent - moszkva utvonalon, s lehet utazni ciprusra és egyiptomba is.

mint elmondták, sikerült bővíteni a tengerparti üdülések körét, jugoszláviában krk és hvar, bulgáriában az aranyhomok várja a magyar vendégeket.

az utazási iroda az üdülések számának növelésén túl arra törekszik, hogy tovább emelkedjen a kulturált és zökkenőmentes utas-kiszolgálás színvonala. /mti/

-. -

bb 57. elismerés a vas- és fémhulladékok „megmentőinek”,

t os um bam hgy

1981. november 11.

javuló eredményeket érnek el a budapesti vállalatok, üzemek a másodnyersanyagok megmentésében, összegyűjtésében. egy esztendő alatt mintegy 135 ezer tonna vas-, és 86 ezer tonna egyéb, újra hasznosítható fémhulladékot gyűjtöttek össze. a jelentős értéket képviselő anyagok szakszerű összegyűjtésének megszervezésében, a tárolás feltételeinek megteremtésében legaktívabban tevékenykedő dolgozókat, kiemelkedő munkájuk elismeréseként „kiváló hasznos-anyaggyűjtő”, kitüntetésben részesítették. az elismeréseket szerdán adták át budapesti vállalatok és üzemek 45 dolgozójának a budapest és vidéke méh vállalatnál, ahol ezt az alkalmat felhasználták a jövő évi hasznos-anyag gyűjtési feladatok megbeszélésére is. /mti/

-. -

bb 59. bemutatkozó látogatás

k um bc hgy

1981. november 11.

lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta osman basmant, a török köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. /mti/

-. -

17.25/um

18¹⁰

- 35 -

bb 58. megbízólevél-átadás

um bc hgy

1981. november 11.

Losonczi Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke Szerdán fogadta dr. Armando Holguin Sarria rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a kolumbiai köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

A megbízólevél-átadásnál jelen volt Garai Róbert külügyminiszter-helyettes.

x x x

Losonczi Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke Szerdán fogadta Andrej Barcák rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a csehszlovák szocialista köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

A megbízólevél átadásánál jelen volt Szarka Károly külügyminiszter-helyettes. /mti/

-. -

bb 60. üdvözlő távirat az angolai nemzeti ünnep alkalmából

k um bc hgy

1981. november 11.

Az angolai népi köztársaság nemzeti ünnepe, a függetlenség kiáltásának 6. évfordulója alkalmából Kádár János, az MSZMP központi bizottságának első titkára és Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke táviratban köszöntötte José Eduardo dos Santos, az MPLA-munkapárt és az angolai népi köztársaság elnökét. /mti/

-. -

bb 62. halálos gázolás

um hgy

1981. november 11.

Fejér megyében előszállás belterületén egy tehergépkocsi elütötte Komjáti János 7 éves tanuló előszállási lakost, aki kórházba szállítás közben meghalt. A vizsgálat eddigi adatai szerint a kisfiú a már féktávolságon belül lévő tehergépkocsi elé szaladt. /mti/

-. -

- 36 -

17.33/um

18¹⁵

bb 61. házi Vencel délkelet-ázsiai látogatása

k um bc hgy

1981. november 11.

Házi Vencel külügyminiszter-helyettes visszaérkezett délkelet-ázsiai útjáról. hivatalos látogatást tett a Fülöp-szigeteken, Szingapurban, Indonéziában és Malaysiában. Időszzerű nemzetközi kérdésekről és a kétoldali kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről folytatott megbeszéléseket a meglátogatott országok külügyminisztériumainak illetékes vezetőivel. A külügyminiszter-helyettest a Fülöp-szigeteken José Rono ügyvezető miniszterelnök, Indonéziában Adam Malik alelnök és Mochtar Kusumaatmadja külügyminiszter, Szingapurban Szuppiah Dhanabalan külügyminiszter, Malaysiában Zakaria Ali külügyi államtitkár fogadta. Thaiföldi útutazása során fogadta őt Arun Panupong külügyminisztériumi államtitkár. /mti/

-. -

bb 63. felavatták a SZOT oktatási intézetét Balatonfüreden

szé az um hgy

1981. november 11.

Szerdán Jakab Sándor, a SZOT főtitkár-helyettese felavatta a Szakszervezetek Balatonfüredi Oktatási Intézetét. Az új intézetben az oktatási év során 24 tanfolyamon 3200 hallgatót képeznek: itt tartják az öt hónapos munkástovábbképző tanfolyamokat, az szb-titkárok és a rezortfelelősök továbbképzését, számos előadást szerveznek majd a szakszervezeti bizalmiaknak. Csopokról ide telepítették át a szakszervezetek veszprém megyei továbbképző iskoláját is. Az intézmény az év négy hónapjában az üdülést szolgálja. /mti/

-. -

bb 65. végső bucsu fehér Lajostól

t gy um bc hgy

1981. november 11.

Elvtársainak, barátainak, harcostársainak, tisztelőinek hosszú menete kísérte utolsó útjára Szerdán a Mező Imre uti temetőben Fehér Lajost, a magyar munkásmozgalom régi harcosát, az MSZMP központi bizottságának tagját, nyugalmazott miniszterelnök-helyettest, a magyar partizán szövetség elnökét, a vörös drapériával szegélyezett, koszorúkkal övezett ravatalnál - ahol kitüntetéseit bíborpárnákon helyezték a koporsó elé - diszőrségben tisztelegtek az elhunyt előtt párt- és állami életünk vezető személyiségei, egykori harcostársai.

/folyt.köv./

- 37 -

18.15/um

18²⁰

bb 65 ./végső bucsu fehér lajostól - 1.folyt./um

a gyászszertartáson az mszmp központi bizottsága és a minisztertanács nevében németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára vett bucsut az elhunyttól. elmondotta, hogy fehér lajos életutja a békés megyei szeghalomról indult. a nehéz sorsu, földmunkás család fiából, a tanárjelöltből azért nem lett pedagógus, mert forradalmár lett: a márciusi front egyik szervezője, újságíró, az illegális kommunista párt tagja, az antifasiszta fegyveres ellenállás egyik vezetője, aki már a felszabadulás előtt példát adott elvhűségből, tisztességből, bátorságból, úgyszeretéből, elvtársiasságból.

- azok közé az emberek közé tartozott, akik soha nem önös érdekeket képviselnek, hanem a nép javát akarják, akik a maguk boldogságát a nép boldogulásában keresik. így élt, dolgozott, mint a szabad föld főszervezője, a balatonnagyberekéi állami gazdaság igazgatója, az ellenforradalom után pedig mint a széntermelésért felelős kormánybiztos.

- azután megadatott - amire mindig készült -, hogy tudását, tehetségét a magyar mezőgazdaság fejlesztésének, a magyar parasztság felemelésének szolgálatába állítsa. az mszmp központi bizottságának osztályvezetőjeként, majd titkáráként jelentős része volt a magyar falu szocialista átszervezésében. a minisztertanács elnökhelyetteseként azt is megérthette, hogy beérett a vetés: a magyar paraszt is megtalálta új életét a közös gazdálkodásban.

- fehér lajos a szövetkezeti eszme tántoríthatatlan híve, a korszerű szocialista mezőgazdaság megteremtésének fáradhatatlan harcosa, kommunista agrárpolitikus volt. mulhatatlan érdemei vannak pártunk, kormányunk agrárpolitikájának kialakításában és valóraváltásában. sokat köszönhet neki a termelőszövetkezeti mozgalom, a magyar parasztság, a munkásosztály, az egész ország. tudta, hogy a szocialista társadalom megteremtése bonyolult és nehéz feladat, s tudta, hogy kudarcok is kísérhetik majd útját. de azt is mély meggyőződéssel vallotta, hogy a munkásosztályban, a parasztságban, a párt vezette dolgozó népben megvan a felelősség, a szorgalom, az okos gondolat és a jóakarát, hogy minden nehézségen urrá lehessünk.

- nyugdíjas korba érve sem a megérdemelt pihenést választotta. haláláig aktív közéleti ember volt. az mszmp központi bizottságának tagjaként, a partizán szövetség elnökeként tevékenykedett. közben megírta emlékeiratait, amelyekből nemzedékek kaphatnak bepillantást példát kínáló életébe, de kora történelemébe, társadalmába, a munkásmozgalom harcaiba is. könyve sajnos befejezetlen maradt. élete azonban befejezett egész, munkájának értelme és eredménye fennmarad a szocialista magyarország tovább-épülő művében, népünk emlékezetében - hangsúlyozta a központi bizottság titkára.

/folyt.köv./

- 38 -

18.22/um

1830
0

bb 65. /végső bucsu fehér lajostól - 2.folyt./um

ezután padányi mihály, a magyar partizán szövetség alelnöke, a szövetség részéről mondott bucsuszavakat, kiemelve, hogy fehér lajost azok között a személyiségek között őrizzük meg emlékeztünkben, akik bármely poszton tevékenykedtek, mindig helytálltak, s a legtöbbet tették népünk felemelkedéséért. végül barla-szabó ödön közgazdász a barátok és a család nevében meleg szavakkal idézte fel az elhunyt gazdag életutját, emberségét. a koporsót ezután a gyászmenet a munkásmozgalmi pantheonhoz kísérte, ahol a sirsétányon hantolták el. a koszorúk és a virágok sokasága borította el nyughelyét, s a bucsuzás, a gyászszertartás az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

-.-

bb. 64. kerekasztal-beszélgetés az amerikai irodalomról

t/km/sa/bc/gw hgy

1981. november 11.

az amerikai irodalom - amerikai könyvkiadás címmel kerekasztal-beszélgetést rendezett szerdán a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése, a magyar pen. clubbal közösen a vörösmarty téri kultura házában. az eszmecserén részt vett az amerikai kiadói egyesülés négytagu delegációja carl proffer az ardis press, kenneth giniger saját kiadója, janet rabinowitch az indiana egyetem kiadója és beverly loo a langraw-hill kiadónak a képviselőjében. az amerikai egyesült államokból most először érkezett hazánkba hivatalos kiadói küldöttség, hogy tanulmányozza a közös kiadások lehetőségét., tájékozzák a szerzői jogok megvételéről.

a megbeszélésen - amelyet boldizsár iván a magyar pen club elnöke vezetett - az amerikai küldöttség tagjai beszámoltak saját kiadói tevékenységükről, s beszéltek terveikről is.

a delegáció magyarországon ellátogatott az akadémiai, a gondolat, a corvina, az európa és a szépirodalmi kiadóhoz, valamint a kultura külkereskedelmi vállalatához.

/mti/

18.22/gw

100

- . -
- 39 -

bb. 66. tűz gyálon

i/sz/vir/sa/gw hgy

1981. november 11.

keddről szerdára virradóan gyálon kigyulladt a termelőszövetkezet 300 négyzetméter alapterületű műanyag szélező üzeme. a pest megyei és a fővárosi tűzoltóság 7 tűzoltógépkocsival vonult a helyszínre és rövid idő alatt megfékezte a lángokat. a tűz jelentős kárt okozott az üzem gépeiben és sok kész illetve félkész műanyag áru is elégett. személyi sérülés nem történt. a tűz keletkezésének okait a tűzoltóság és a rendőrség szakértői vizsgálják. /mti/

- . -

bb. 67. rádiótávírányításu rakodás és szállítás a bauxitbányában - szimposium kincsesbányán

dáv/az/gw hgy

1981. november 11.

rádiótávírányításu berendezések bányaiipari alkalmazásának lehetőségeiről, valamint a fejer megyei bauxitbányák vállalat kincsesbányai bányájában alkalmazott rádiótávírányításos rakodás és szállítás eddigi tapasztalatairól, s fejlesztésének lehetőségeiről tanácskozott szerdán száznál több bányaiipari szakember a mtesz által kincsesbányán megrendezett szimposiumon. a tanácskozáson többek között elmondtak, hogy kincsesbányán, - a gazdaságosság követelményeit szem előtt tartva, a sántomlasztásos bauxitbányászatról áttértek a talprobbantásos eljárásra. ez a módszer csökkenti a termelési veszteséget, tisztább, jobb minőségű bauxit felszínre hozását teszi lehetővé, s fokozottan kiméli a bánya környezetét. az új művelődési mód alkalmazásának azonban az volt a feltétele, hogy alkalmazni kellett egy a bányaiipari robotokra emlékeztető szerkezetet, amely kincsesbányán már eredményesen vizsgázott. a gépezet bemegy a bauxitért a vágatokba, megrakodik és kihozza a szállitmányt, munkáját ipari televízióon ellenőrzik, követik. egy hónap alatt nyolcezer tonna alumínium-
ipari alapanyagot képes úgy felszínre hozni, hogy még irányítójának sem kell a föld alatti ugynevezett veszélyzónába mennie.

/mti/

- . -

bb. 68. multimédia századszor

t/kj/bc/gw hgy

1981. november 11.

századik alkalommal mutatta be szerdán este lézerofónia - fantasztikus fények című műsorát a bme multimédiás stúdiója a planetáriumban. az öttételes fény-szimfónia az ember és a fény kapcsolatát eleveníti meg a lézer és az absztrakt művészetek, valamint az elektronikus rock-zene és a kortársi komolyzenei kompozíciók felhasználásával.

/folyt.köv./
18.37/gw

- 40 -

1900
D

bb. 68. /multimédia.....folyt./gw

az első előadás óta eltelt egy esztendő alatt több mint 40 ezren tekintették meg a különleges programot, amelyet november 23-ig tart még műsorán a népligetű intézmény. két nappal később új darabot, az üropera iii. című sci-fi lézer-előadást mutatják be a technikai művészetek fejlesztésén munkálkodó stúdiótagok.

/mti/

- . -

bb. 69. időjárásjelentés

gg/gw hgy

1981. november 11.

a meteorológiai intézet jelenti november 11-én, szerdán 19.00 órakor:

melegedés

várható időjárás az ország területére csütörtök estig:

erősen felhős lesz az ég, szórványos csapadék várható, eleinte hószállingózás, majd havaseső, eső. a délnyugatra forduló szél általában élénk, a dunántúlon időnként erős lesz. kisé melegszi az idő.

várható hőmérséklet csütörtökön koradélután 5-10 fok között lesz.

/mti/

- . -

bb 70. budapesten megkezdődött a fejlesztési intézetek európai társaságának konferenciája

t of um bc hgy

1981. november 11.

szerdán a magyar tudományos akadémia székházában ünnepélyesen megnyitották a fejlesztési intézetek európai társaságának iii. tudományos konferenciáját, amelyhez tisztújító közgyűlés is kapcsolódik. négynapos a program, s a konferencia fő témája: „új fejlesztési utak - európa szerepe”, a tanácskozáson az 1975-ben létrehozott nemzetközi társaságnak a fejlődő országok társadalmi, gazdasági kérdéseivel, a fejlesztési stratégiával foglalkozó szakemberei - mintegy 150 kutató és oktató intézet képviselőjében - vannak jelen, számos meghívott külföldi és magyar résztvevővel együtt.

/folyt.köv./

- 41 -

20.03/um

20²⁰

Louis Emmerij, a fejlesztési intézetek európai társaságának elnöke nyitotta meg a tanácskozást, s külön üdvözölte az elnökségben helyet foglaló Willy Brandt, a német szociáldemokrata párt és a szocialista internacionálé elnökét, nobel-békedíjast. Ezután Pach Zsigmond párt-akadémikus, az MTA alelnöke mondott köszöntő szavakat, majd Bognár József akadémikus, az MTA világ-gazdasági kutató intézetének igazgatója tartotta meg a konferencia egyik bevezető előadását „Tulélés, fejlődés és világméretű kooperáció az ezredforduló közgazdaságában”, címmel.

Szólt egyebek közt arról: a jelenlegi világ és gazdaság problémáival foglalkozó kutatók egyaránt úgy látják, hogy a harmadik világ előrehaladása az emberiség fennmaradásával és fejlődésével összefüggő egyik döntő kérdés, amelyet más globális témákkal együtt és egyszerre kell megoldani. Például a gazdasági krízis, az erőforrások válsága, a bioszféra problémái, a technika veszélyessége, a fegyverkezési verseny önmagukban is súlyos kérdések, de megoldásuk elképzelhetetlen a harmadik világ fejlődésétől elkülönítve.

A jelek szerint - mondta Bognár József - közeledés mutatkozik annak megítélésében is, hogy milyen szerepet játszanak, illetve kellene játszaniuk a kelet-nyugat kapcsolatoknak a harmadik világ fejlődésének előmozdításában. E kapcsolatokat nemcsak a felek egymáshoz való közvetlen viszonya befolyásolja, hanem a világ más részeiben kialakuló folyamatok és események is formálják. A mai helyzetben az is érthető, hogy e viszony alakulását befolyásoló külső tényezők mennyiségileg és minőségileg egyre nagyobb szerepet játszanak, hiszen az európai térségben kialakult status quo-t minden kormány és legális politikai tényező elismeri, míg a világ más részeiben ilyen jellegű konfliktusok állandóan napirenden vannak. Jobban meg kell ismerni a nagy világméretű kérdésekben egymás törekvéseit és koncepcióit, s ehhez párbeszédre van szükség. A párbeszéd megvalósulását folyamatként kell felfogni, mert az nyilvánvalóan nem lehet egyetlen lépés vagy elhatározás eredője, és nem lehet egyetlen akcióra korlátozott sem.

Kitért arra is, hogy a fejlődő országokkal kapcsolatos kutatás legkorábban a Szovjetunióban alakult ki, majd a többi európai szocialista országban a hatvanas évtizedtől e kutatásoknál elsősorban a fejlődési-növekedési jelenségek megértésére és koncepciók kialakítására törekedtek. A hetvenes évtizedben a közgazdasági kutatás súlypontjában változásra került sor, és a szocialista országok kutatói a legnagyobb figyelmet a fejlődő országok és a világgazdaság közötti kapcsolódás kérdéseire fordították. E váltás indokoltságát és időszerűségét igazolták a világgazdasági krízis jelenségei, amelyek viszonylag rövid időn belül gyökeresen átalakították a gazdasági fejlődés környezetét és feltétel-rendszerét.

/folyt.köv./

- 42 -

20.10/um

2023

napjainkban és a jövőben nemcsak humanista megfontolások, hanem konkrét gazdasági érdekek is szólnak a fejlődő országokkal kialakuló sokoldalú gazdasági együttműködés és kereskedelem növekedése mellett. Bizunk abban - hangsúlyozta Bognár József -, hogy az összes érdekelt által elfogadható keretek között létrejön az a cselekvési rendszer, amely meggyorsíthatja a harmadik világ fejlődését és a legrosszabb helyzetben lévő gazdaságokat különösen is segíti.

Willy Brandt tartott ezután előadást. Biztató jelnek tartja, hogy ez az első alkalom, amikor a fejlesztési intézetek európai társaságának konferenciája a KGST, illetve a varsói szerződés egyik államának fővárosában ült össze. A tanácskozás témájával kapcsolatban egyebek között egyetértését fejezte ki Leonyid Iljics Brezsnyevnek azzal a megállapításával, hogy a fő feladat megoldása, egy új világháború elhárítása és a tartós béke megteremtése új, nagyszerű perspektívákat tár a világ népei elé.

Utalt arra, hogy növekvőben vannak a világ olyan globális problémái, amelyek globális megoldást igényelnek, s ebből valamennyi országnak - saját belső gondjaitól, feladataitól, társadalmi berendezkedésétől, politikai elkötelezettségétől függetlenül - ki kell vernie részét. Kifejtette azt a véleményét; nincs ma a világon olyan gazdaságilag erős ország, amely egymaga megoldhatná a minden országot érintő problémákat, lemondhatna az érdekek egyeztetéséről. Önmagának árt - mondta - aki ellenkezőképpen gondolkodik. A mexikói Cancunban rendezett csúcstalálkozó eredményeit mérsékelten optimistán értékelte, mondván, hogy az élelmiszerkérdés és a világméretű energiastratégia kidolgozása területén általában haladás mutatkozott, a pénzügyi források feltárását és a nemzetközi szervezetek reformját illetően viszont lényegében nem.

Arról is szólt: mély benyomást tett rá, hogy - miként a budapesti konferencia is igazolja - a tudósok nyugaton és keleten egyaránt egyazon hullámhosszon vannak a harmadik világ problémáinak megoldására irányuló törekvésekben. Mint mondta: a nyár végén a Szovjetunióban tett látogatásának tapasztalatait is ezt tanúsították.

Kifejtette a meggyőződését, hogyha a figyelem középpontjában álló kelet-nyugati tárgyalások pozitív eredményekhez vezetnek, kedvezően befolyásolják a fejlődő országok problémáinak megoldását. Willy Brandt sikraszállt azért, hogy világosabb kapcsolat jöjjön létre egyfelől az enyhülés és a leszerelés, másfelől a fejlesztési politika és a környezetvédelmi politika között.

A konferencia csütörtökön plenáris üléssel folytatódik. /mti/

20.15/um

- 43 -

2023

bb 71. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

um

1981. november 11.

31. határőr százados életmentő kitüntetése
32. ankét szegeden a mikroszámítógépek alkalmazásáról
33. katona józsefre emlékeztek kecskeméten
34. szerk. figy.: javítás a 21-es /nemzetközi szakszervezeti/hirre
35. magyar-svéd hosszú lejáratu kereskedelmi megállapodás
36. veress péter az egyesült államokba utazott
37. kisz küldöttség utazott bulgáriába
38. a közelmúltban hazánkban... /artur jusztusz/
39. kozma lászló kitüntetése
40. ülésezett a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága
41. ülést tartott az édosz központi vezetősége
42. magyar zongoraművész sikere kölnben
43. gyümölcsstermesztési gépbemutató dászentmiklóson
44. hild-emlékérmét kapott nagykanizsa
45. az operettszínház közleménye
46. divatbemutató az intercontinentalban
47. sajtótájékoztató - tanácskozás a szellemi munka hatékonyságáról
48. a magyarországi református egyház zsinatának ünnepi ülése
49. képzőművészeti kiállítás a gutenberg művelődési othonban
50. békegyűlés szegeden
51. európai szivgyógyászok tanácskozása budapesten
52. gellért károly szobrász kiállítása szombathelyen
53. a szakszervezet elnökségi ülésén tárgyalták a főtaxi tevékenységét
54. regionális együttműködés a szakmunkásképzésben
55. benke valéria látogatása hajdu-biharban
56. tájékoztató a malév air tours jövő évi ajánlatairól
57. elismerés a vas- és fémhulladékok „megmentőinek”
58. a kolumbiai és a csehszlovák nagykövet megbízólevél-átadása
59. a török köztársaság nagykövetének bemutatkozó látogatása
60. üdvözlő távirat az angolai nemzeti ünnep alkalmából
61. házi vencel délkelet-ázsiai látogatása
62. halálos gázolás
63. felavatták a szot oktatási intézetét balatonfüreden

/folyt.köv./

- 44 -

21.00/um

21 1/2

bb 71. /a belföldi... folyt./um

64. kerekasztal-beszélgetés az amerikai irodalomról
65. végső bucsu fehér lajostól
66. tűz gyálon
67. bányaiipari szakemberek szimpóziuma kincsesbányán
68. multimédia - századszor a planetáriumban
69. időjárás
70. a fejlesztési intézetek európai társaságának konferenciája
71. hírjegyzék

/mti/

-.-

- 45 -

21.03/um

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: fehér péter, izsák erika, halasi györgy

21 20